

Borgå stad utbildningsordnarens studerandevårdsplan

1.8.2024

Innehåll

1	Introduktion	4
2	Elev- och studerandevårdens ledningsstruktur och ansvar	5
2.1	Arbets- och ansvarsfördelning inom studerandevården i gymnasierna i Borgå	7
2.2	Bedömning av det totala behovet av elev- och studerandevård och tillgängliga studerandevårdstjänster	10
2.3	Uppskattning av det totala behovet av studerandevård	10
2.4	Bedömning av tillgängliga studerandevårdstjänster .	11
3	Gemensam studerandevård	12
3.1	Gemensam studerandevårdsgrupp	13
3.2	Praxis och centrala resultat av uppföljningen av studerandenas och skolgemenskapens välbefinnande, hälsa och säkerhet	14
3.3	Uppföljning av deltagandet i utbildning, förebyggande av och ingripande i frånvaro	16
3.4	Förebyggande av och ingripande vid användning av tobaksprodukter och andra rusmedel	17
4	Individuell elevvård	18
4.1	Hänvisning till studerandevårdstjänster	19
4.2	Tillsättandet av en sektorsövergripande expertgrupp för att stödja enskilda studerande, inhämta samtycke och delta i arbetet	20
4.3	Upprättande, förvaring och utnämning av en ansvarsperson för utbildningsanordnarens elev- och studerandevårdsregister ..	21
4.4	Ordande av nödvändiga studerandevårdstjänster i samband med disciplinära åtgärder eller när studeranden förvägrats att delta i undervisning	22
4.5	Sättet att ordna studerandehälsovårdens hälso- och sjukvårdstjänster och handledning för att söka dem	22
4.6	Praxis för anmälan av studerandes specialkost eller medicinering	23
5	Ordande av samarbete med studerande, deras anhöriga samt andra aktörer som stöder de studerandes välbefinnande	24
5.1	Samarbete med studerandenas vårdnadshavare	24
5.2	Samarbete med aktörer utanför skolorna, såsom ungdomstjänster, barnskydd och polis	25
5.3	Information om studiesociala principer och verksamhet	27
6	Planer för att skydda studerande från våld, mobbning och trakasserier samt krisplaner	27
6.1	Borgå daggymnasier	27

6.2	Linnankosken lukios vuxenlinje	28
	BILAGA 1 Bedömning av servicebehovet läsåret 2024–2025	29
	Bilaga 2 Praxis och centrala resultat för uppföljning av studerandenas och skolgemenskapens välbefinnande, hälsa och säkerhet	30
	Bilaga 3 Missbruksprogram.....	34
	Bilaga 4 Plan för användningen av disciplinära åtgärder och förfarande i anslutning till dem.....	36
	Bilaga 5 Plan för jämställdhet och likabehandling i gymnasierna i Borgå	41
	Bilaga 6 Handlingsplan mot mobbning, trakasserier, våld och diskriminering samt krisplan.....	44

1 Introduktion

Med elev- och studerandevård avses främjande och upprätthållande av elevernas och studerandenas goda lärande, goda psykiska, fysiska hälsa och sociala välbefinnande samt verksamhet som ökar förutsättningar till detta i läroanstaltsgemenskapen. Dessa aktiviteter regleras i lagen om elev- och studerandevård 1287/2013 och lagändringarna i 377/2022. Studerande har rätt att avgiftsfritt få sådan studerandevård som behövs för deltagande i utbildning, med undantag för sjukvårdstjänster för studerande över 18 år. I elev- och studerandevårdsarbetet beaktas barnets bästa. (Lag 2 § i FN:s konvention om barnets rättigheter och gymnasier 714/2018, ändrad genom lag 165/2022).

Elev- och studerandevården genomförs i systematiskt samarbete mellan utbildningsväsendet och välfärdsområdet med studerande och deras vårdnadshavare samt vid behov med andra samarbetspartners.

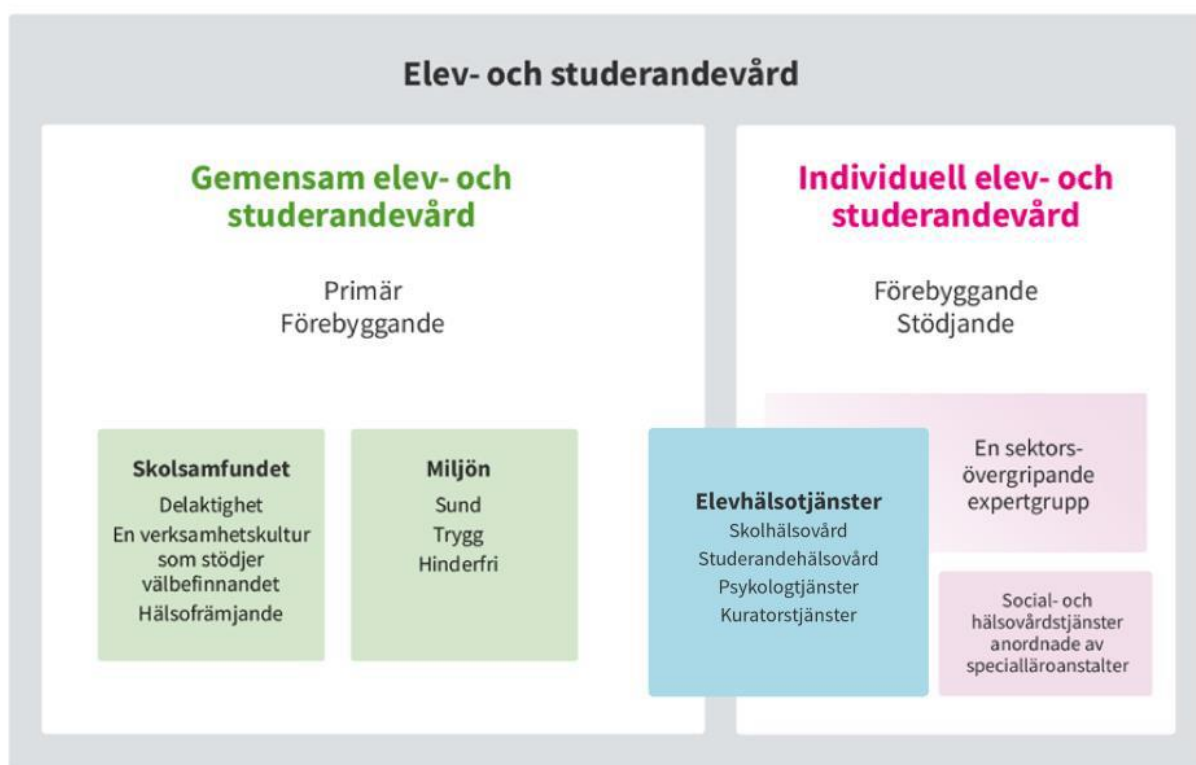
Elev- och studerandevården är i första hand förebyggande gemensamt arbete. Den gemensamma elev- och studerandevården är en gemensam uppgift för alla som arbetar inom läroanstaltsgemenskapen. Dessutom har studeranden rätt till individuella elev- och studerandevårdstjänster vilket innefattar hälsovård samt kurators- och psykologtjänster.

Elev- och studerandevården ordnas i första hand som närservice, för vilken utbildningsanordnaren ska ordna ändamålsenliga lokaler. Studerandehälsovården på andra stadiet kan också ordnas centralt vid en verksamhetsenhet för studerandehälsovården. Även då måste tjänsten vara lättillgänglig för studeranden.

Elev- och studerandevårdsarbetet styrs av konfidentialitet, ett respektfullt förhållningssätt till elever/ studerande och vårdnadshavare samt stöd för deras delaktighet.

Syftet med elev- och studerandevårdsarbetet är att:

- främja elevernas/ studerandenas lärande, psykiska och fysiska hälsa samt sociala välbefinnande
- främja elevernas/ studerandenas delaktighet
- förebygga problem och marginalisering
- främja välbefinnande, hälsa och säkerhet, tillgänglighet, gemensam verksamhet och samarbete mellan hemmet och läroanstalten
- Möjliggör tidigt stöd med låg tröskel
- stödja individen genom att utveckla gemenskapen och
- stödja lärares och annan undervisande personals arbete.

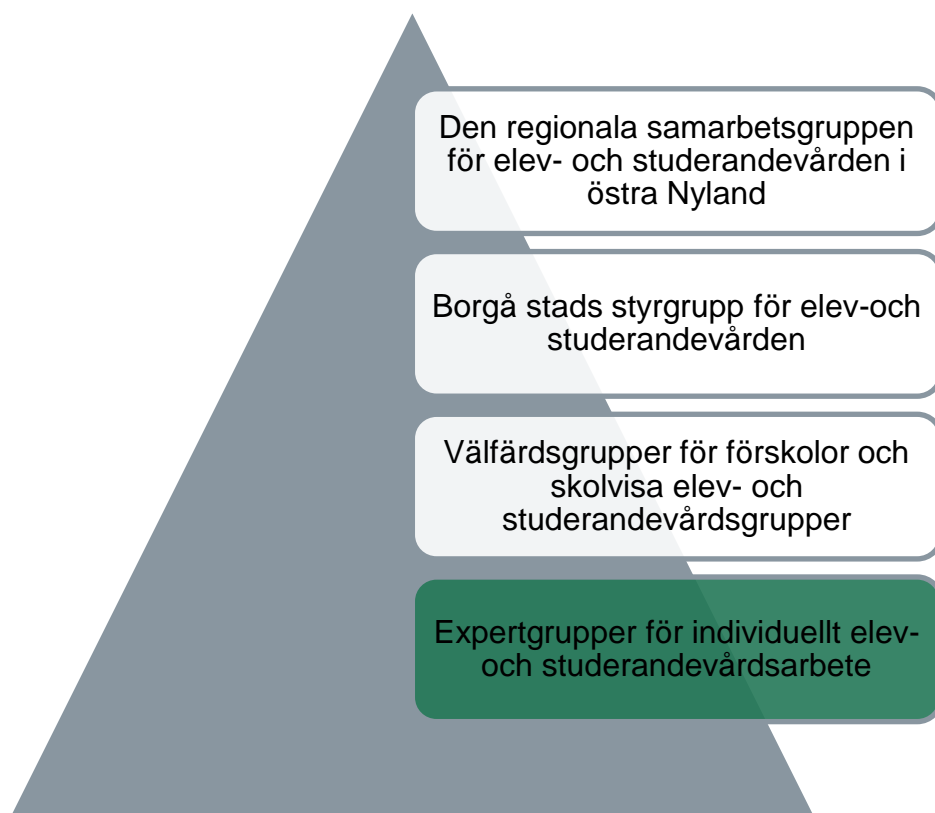
Elev- och studerandevården som helhet (THL 2023)

2 Elev- och studerandevårdens ledningsstruktur och ansvar

Elev- och studerandevården styrs av Östra Nylands välfärdsområdes regionala samarbetsgrupp för elev- och studerandevården och Borgå stads styrgrupp för elev- och studerandevården. Personalen inom elev- och studerandevården arbetar för Östra Nylands välfärdsområde och skolpersonalen är anställd vid Borgå stad.

Borgå stads styrgrupp för elev- och studerandevården ansvarar för den allmänna planeringen, utvecklingen, styrningen, utvärderingen och kommunikationen angående elev- och studerandevården i Borgå stad. Styrgruppen leds av utvecklingschefen för växande och lärande. För Borgå stads del består gruppen av områdesrektorerna som ansvarar för stödet för lärandet, servicechefen för barnets stöd inom småbarnspedagogiken och välfärdskoordinatören. Östra Nylands välfärdsområde representeras i styrgruppen av den ledande kuratören, den ledande skolpsykologen och den person som ansvarar för skolhälsovården.

Borgå stads styrgrupp för elev- och studerandevård samarbetar med arbetsgruppen för barns och ungas välbefinnande. Arbetsgruppen är en samarbetsgrupp i enlighet med ungdomslagen (1285/2016) som samlar in information om under 29-åriga Borgåbors uppväxt- och levnadsförhållanden och utifrån den sammanställer en lägesbild av välbefinnande hos barn och unga i Borgå stad. Arbetsgruppen för barns och ungas välbefinnande lyfter fram barns och ungas glädjeämnen och orosmoment, utvärderar hur tjänsterna för barn och unga fungerar och identifierar situationen, platserna och behoven för deras självständiga och ledda fritids- och hobbyverksamhet.

Figur 1. Elev- och studerandevårdens struktur i Borgå stad.

2.1 Arbets- och ansvarsfördelning inom studerandevården i gymnasierna i Borgå

För den grundläggande utbildningens del används begreppen elev, elevvård och elevvårdsplan. Inom utbildningen på andra stadiet används begreppen studerande, studerandevård och studerandevårdsplan.

I denna studerandevårdsplan beskrivs de centrala principerna och målen för gymnasieutbildningen i Borgå. Till planen fogas andra befintliga planer vars innehåll motsvarar den här planens teman.

Ämneslärare

- Registrerar studerandenas frånvaro från lektioner i studieavsnittet
- Följer studerandes framsteg i sitt ämne.
- Hjälper studerandena att utveckla studiefärdigheter i sitt eget ämne och stöder lärandet vid behov.
- Kontaktar vid behov studerandevårdspersonalen, grupphandledaren, studiehandledare, specialläraren, skolcoachen (Lilu) och studerandens vårdnadshavare.

Grupphandledare

- Grupphandledaren har en viktig roll i att bygga känslan av gemenskap. Under grupphandledarträffarna stöds studerandenas välbefinnande och delaktighet.
- Följer upp hur studierna framskrider och frånvaro hos den egna gruppens studerande och tar vid behov saken till tals med studeranden och vårdnadshavaren.
- Erbjuder den egna gruppens studerande möjlighet till ett personligt grupphandledarsamtal.
- Är studerandens primära kontakt och stöd.
- Träffar vårdnadshavarna till studerandena i den egna gruppen på en föräldrakväll under det första läsårets höst.
- Kontaktar vid behov studerandevårdspersonalen, grupphandledaren, studiehandledaren, specialläraren, skolcoachen (Lilu) studerandens vårdnadshavare.
- Deltar (en gång per period) i en pedagogisk stödgrupp

Studiehandledare

- Stöder grupphandledarnas studerandevårdsarbete.
- Handleder och stöder studerande i planeringen och framskridandet av gymnasiestudierna samt i planeringen av fortsatta studier. Samarbetar vid behov med den studerandes samtycke med annan personal inom studerandevården.
- Kallar den egna gruppens studerande till ett personligt handledningssamtal enligt skolans årsklocka för handledning.

- Kontaktar vid behov studerandevårdspersonal, grupphandledaren, studiehandledaren, specialläraren, skolcoachen (Lilu) och studerandes vårdnadshavare.
- Deltar (en gång per period) i en pedagogisk stödgrupp.

Skolcoach (Lilu)

- Stödjer och handleder studerandes engagemang, funktionsförmåga och framsteg i studierna.
- Letar efter de ungdomar som kanske inte själva hittar vänner i skolan och därmed blir engagerade i skolgemenskapen. Skolcoachen diskuterar med studerandena på rasterna, ordnar rastverksamhet och smågruppsverksamhet samt olika evenemang och utvecklar på så sätt förutom studerandenas delaktighet också gemenskapen i hela gymnasiet.
- Stödjer aktivt studerandevården och deltar vid behov i pedagogiska team tillsammans med specialläraren, studiehandledaren och studerandevårdspersonal. I skolcoachens arbetsuppgifterna kan det också ingå individuell studiehandledning. Till exempel vid utmaningar med exekutiva färdigheter och avslutande av studieavsnitt i slutskedet av studierna. Vid behov kan skolcoachen till och med hämta eleven hemifrån.
- Fungerar som en stödperson och betrodd för studerande och handleder dem vid behov till professionella stödtjänster. Skolcoachen kan hjälpa till att utreda eventuella fall av mobbning eller trakasserier.
- Samarbetar aktivt även med samarbetspartners utanför skolan, t.ex. med ungdomstjänsterna och församlingen.

Speciallärare

- Stöder studerandena i lärandet och i svårigheter relaterade till detta med hjälp av undervisning individuellt, i smågrupper och med samundervisning.
- Utför läs- och skrivsvårighetssällning för studerande i första årskursen och efter dem individuella tester för dem som behöver det.
- Planerar de stödåtgärder som behövs för studierna och studentskrivningarna i samarbete med studeranden och ämneslärarna.
- Utarbetar en plan för pedagogiskt stöd för studeranden som behöver detta och fyller i en ansökan om specialarrangemang i anslutning till läs- och skrivsvårigheter för Studentexamensnämnden.
- Ger individuell handledning och hjälp i frågor om svårigheter i lärandet och studierna.
- Samarbetar med personalen i frågor om svårigheter i lärandet.
- Deltar i gruppen för pedagogiskt stöd och i den gemensamma studerandevårdsgruppen.

Hälsovårdare

- Följer i samarbete med läkaren upp de studerandes fysiska, psykiska och sociala välbefinnande och utveckling genom hälsoundersökningar, intervjuer och olika screeningundersökningar. Fäster särskild uppmärksamhet vid trötthet, utmattning, depression och ätstörningar.
- Ger hälsorådgivning individuellt och vid behov i grupp.
- Sköter akut sjukvård och ger första hjälpen vid olycksfall samt hänvisar patienter till fortsatt vård och undersökningar.
- Instruerar vid behov läroanstaltens övriga personal i frågor som gäller vård som den studerandes sjukdom eller ordnandet av medicinering kräver.

- Den studerande lämnar in ett läkarintyg över sin specialkost till hälsovårdaren, som förmedlar informationen till kostservicen.
- Samarbetar med läroanstaltens övriga personal och vårdnadshavare.
- Samarbetar också med andra intressentgrupper, såsom organisationer, församlingen, stadens ungdomstjänster, socialtjänster, hälsostationer och sjukhus, utgående från de studerandes behov.
- Skriver vid behov ett utlåtande till studentexamensnämnden (SEN) för ansökan om specialarrangemang. ("Särskilt svår livssituation", "sjukdom och funktionshinder")
- Deltar en gång per period i den gemensamma studerandevårdsgruppens möten.

Psykolog

- Utför förebyggande mentalvårdsarbete och främjar studiegemenskapens välbefinnande i samarbete med familjer och andra aktörer.
- Samarbetar vid behov med gymnasiets personal och samarbetspartners.
- Delar med sig av psykologisk kunskap vid arbete med en grupp studerande.
- Deltar i planeringen och genomförandet av stödåtgärder och hänvisar vid behov till andra tjänster.
- Stöder den studerandes inläring och välbefinnande samt sociala och mentala färdigheter.
- Genomför psykologiska utredningar och skriver utlåtanden om resultat av utredningar. Psykologen kan också arbeta konsultativt för att bedöma den studerandes behov av stöd.
- Stöder eleven vid behov med individuella stödsamtal och utför korta terapeutiska interventioner.
- Samarbetar med intressebevakaren i öppna diskussioner, intressebevakarmöten med personalen och enskilda möten i sektorsövergripande expertgrupper.
- Skriver vid behov ett utlåtande till studentexamensnämnden (SEN) för ansökan om specialarrangemang. ("Särskilt svår livssituation", "sjukdom" och funktionshinder")
- Deltar en gång per period i den gemensamma studerandevårdsgruppens möten.

Kurator

- Stöder studerande i frågor som gäller studier, människorelationer, social och mental funktionsförmåga samt självständighet.
- Bedömer den studerandes behov av stöd. Ger psykosocialt stöd till studerande genom individuella stödsamtal.
- Deltar i planeringen och genomförandet av stödåtgärder och hänvisar vid behov till andra tjänster.
- Samarbetar vid behov med den studerandes vårdnadshavare, gymnasiets personal, olika myndigheter och andra instanser för att trygga det stöd som eleven behöver. Deltar vid behov i sektorsövergripande expertgrupps arbete kring enskilda elever.
- Kan arbeta med en grupp studerande i förebyggande syfte eller om det har uppstått oro över gruppens situation.
- Stöder läroanstaltsgemenskapen och studerande i krissituationer tillsammans med andra aktörer.
- Deltar en gång per period i den gemensamma studerandevårdsgruppens möten.
- Skriver vid behov ett utlåtande till studentexamensnämnden (SEN) för ansökan om specialarrangemang. ("Särskilt svår livssituation")

Grov fördelning av ansvarsområden

- Studiehandledaren ansvarar för studieplanens helhet.
- Specialläraren ansvarar för stödbehov i samband med lärande.
- Kuratorn ansvarar för stödbehov i anslutning till livshantering och den sociala miljön.
- Hälsovårdaren ansvarar för behovet av hälsorelaterat stöd och kontaktar vid behov skolläkaren.
- Skolpsykologen ansvarar för stödbehov som gäller psykiskt välbefinnande och mental hälsa.

2.2 Bedömning av det totala behovet av elev- och studerandevård och tillgängliga studerandevårdstjänster

I Borgå samlas varje skolas uppgifter om det totala behovet av elev- och studerandevård och tillgängliga elev- och studerandevårdstjänster (studerandehälsovård, kurators- och psykologtjänster). Uppgifterna anmäls som årsverken för tjänsterna inom elev- och studerandevården. Genom bedömningen säkerställs att elev- och studerandevårdens tjänster är tillräckliga med beaktande av studerandenas och läroanstaltsgemenskapens behov, att hälsoundersökningarna och personaldimensioneringen genomförs samt att tjänsterna ordnas inom utsatt tid.

Till studerandevårdsplanen bifogas (se bilaga 1) årligen det totala behovet av studerandevård i gymnasierna i Borgå och en uppskattning av tillgängliga studerandevårdstjänster.

2.3 Uppskattning av det totala behovet av studerandevård

I uppskattningen av det totala behovet ingår resurser som behövs för individuellt och gemensamt studerandevårdsarbete samt för studerandevårdssamarbete. Läroanstalternas gemensamma studerandevårdsgrupper diskuterar resursernas tillräcklighet för det innevarande läsåret och behovet av resurser nästa läsår i enlighet med temana nedan.

A) Nuvarande resurs som årsverken

1 dag = 0,2

100% arbetstid = 1

B) Bedömning av den nuvarande resursens tillräcklighet för individuellt studerandevårdsarbete:

- individuella träffar

- Sektorsövergripande expertgrupper kring enskilda studerande

- lagstadgade tjänster (t.ex. hälsogranskningar)

C) Bedömning av den nuvarande resursens tillräcklighet för gemensamt studerandevårdsarbete

- Möten
- Gemensamt utvecklingsarbete.

D) Bedömning av den nuvarande resursens tillräcklighet för samarbete:

Annat samarbete

- pedagogiskt stöd
- samarbete med vårdnadshavare
- konsultation

E) Uppskattning av det totala resursbehovet som årsverken

I utbildningsanordnarens utvärdering utnyttjas på ett mångsidigt sätt lokal uppföljningsinformation om barns och ungas hälsa, välmående och levnadsförhållanden, som också har samlats in av studerande och vårdnadshavare, undervisningspersonal och elev- och studerandevårdspersonal.

Antalet studerande, studerande som får intensifierat och särskilt stöd inom den grundläggande utbildningen och förskoleundervisningen samt S2-studerande i alla utbildningsformer samlas centralt i Borgås gemensamma tabell. Noggrannare enhetsspecifika tabeller används i diskussionerna med välfärdsområdet.

BILAGA 1. Bedömning av servicebehov

2.4 Bedömning av tillgängliga studerandevårdstjänster

Östra Nylands välfärdsområde ordnar studerandevårdstjänsterna vid gymnasierna i Borgå och meddelar Borgå stad om tillgängliga resurser som årsverken.

Inom Östra Nylands välfärdsområde finns 15 utbildningsanordnare och i området finns 79 skolor/enheter och 20 daghem som ordnar förskoleundervisning.

Studerande som studerar inom utbildning som berättigar till studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994) har rätt till studerandehälsovård.

Bedömningen av behovet av elev- och studerandevårdstjänster grundar sig på lagstadgade dimensionering och rekommendationer.

Bindande dimensionering för kurators- och psykologtjänsterna

- Psykologen har högst 780 elever/studerande/förskoleelever
- Kurator har högst 670 elever/studerande/förskoleelever

Rekommendationer för skol- och studerandehälsovården

- Skolhälsovårdaren har högst 460 studerande (inkluderar inte sjukvård)
- Skolläkaren har upp till 2100 studerande (inkluderar inte medicinsk behandling)

- Studerandehälsovårdaren har högst 570 studerande (inkluderar sjukvård)
- Läkaren för studerande har högst 1800 studerande (inkluderar medicinsk behandling)

Vid dimensioneringen av de anställda ska man beakta antalet enheter, antalet klienter med invandrabakgrund, socioekonomiska skillnader mellan olika områden och arbete inom flera servicebranscher eller utbildningsnivåer.

Enligt 15 § i lagen om elev- och studerandevård (2013) ska den studerande ges möjlighet att personligen tala med en studerandevårdens psykolog eller kurator senast den sjunde vardagen efter det att den studerande har begärt detta. I brådskande fall ska tillfälle till samtal äga rum samma eller påföljande arbetsdag.

Enligt 17 § ska hälsovårdarens arbetstid inom skol- och studerandehälsovården ordnas så att den studerande vid behov kan besöka hälsovårdaren även utan tidsbokning.

3 Gemensam studerandevård

Med gemensam studerandevård avses en verksamhetskultur och verksamhet som inom läroanstaltsgemenskapen främjar de studerandes lärande, välbefinnande, hälsa, sociala ansvar, växelverkan och delaktighet samt studiemiljöns sundhet, säkerhet och tillgänglighet. Den gemensamma studerandevården utgör den största andelen av studerandevården.

Alla som arbetar med studerande vid läroanstalten, myndigheter som ansvarar för studerandevården och studerandevårdspersonalen har som uppgift att främja studerandes och läroanstaltsgemenskapens välbefinnande samt samarbetet mellan hemmen och läroanstalten. Läroanstaltens personal har huvudansvaret för läroanstaltsgemenskapens välbefinnande.

Läroanstaltens gemensamma studerandevårdsgrupp ansvarar för planeringen, koordineringen och utvecklingen av den gemensamma studerandevården.

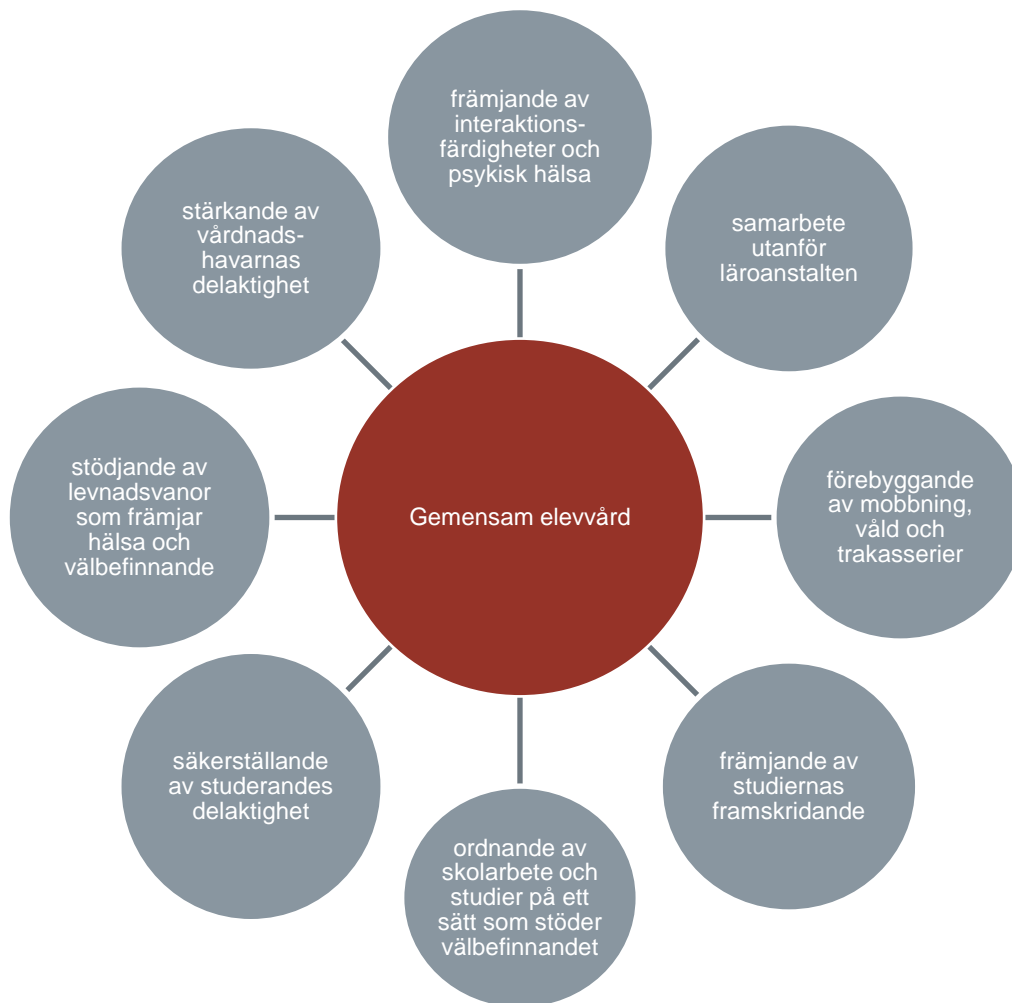

Bild: THL 2023

Temana för det gemensamma studerandevårdsarbetet betonas varierande från läsår till läsår

3.1 Gemensam studerandevårdsgrupp

I Borgå har alla skolor en gemensam elev- eller studerandevårdsgrupp. Gruppens arbete är gemensamt och förebyggande. Den gemensamma studerandevårdsgruppens centrala uppgift är att planera, förverkliga och utvärdera den gemensamma studerandevården som helhet samt att ansvara för att den gemensamma studerandevården sker i enlighet med studerandevårdsplanen, utvecklas, förverkligas och utvärderas på enheten.

Gruppen diskuterar alltid ärenden på allmän och gemensam nivå, och gruppen får inte alls diskutera ärenden som gäller en enskild studerande. Ämnena som behandlas i gruppen

utgår från teman som anknyter till hela gemenskapens välbefinnande, resultaten av enkäter om välbefinnande och observerade fenomen som gäller gemenskapen. Gruppen ansvarar för att informera personal och studerande om den gemensamma studerandevården.

I början av läsåret antecknas i läsårsplanen den gemensamma studerandevårdsgruppens sammansättning och verksamhetssätt. Gruppen leds av rektor eller biträdande rektor. I gruppen ingår förutom rektor en speciallärare och studiehandledare samt anställda vid välfärdsområdet, kurator, psykolog och hälsovårdare. Dessutom inbjuds representanter för studerande, vårdnadshavare, skolpersonal och samarbetspartners att delta i den gemensamma studerandevårdsgruppen, beroende på vilket ärende som behandlas.

Den gemensamma studerandevårdsgruppen sammanträder planenligt tillräckligt ofta för att kunna utföra de uppgifter som den tilldelats. Möten hålls minst två gånger under läsåret.

På våren beskrivs i läroanstaltens läsårsberättelse genomförandet av den gemensamma och individuella studerandevården, resursernas tillräcklighet och verksamhetens effektivitet. Utbildningsanordnaren meddelar årligen tidpunkten för bedömningen av servicebehovet för följande läsår.

Linnankosken lukios gemensamma studerandevårdsgrupp består av rektor och biträdande rektor, speciallärare, studiehandledare, hälsovårdare, psykolog och kurator. Till mötena bjuds också in representanter för gymnasiestuderande och vårdnadshavare, gymnasielärare och representanter för samarbetspartners. Gruppen ser till att även studerande och deras vårdnadshavare informeras om studerandevårdsarbetet. Den gemensamma studerandevårdsgruppen träffas minst en gång per termin.

Borgå gymnasium har en liknande studerandevårdsgrupp som kallas förebyggande studerandehälsogrupp. Gruppen anordnar två seminariedagar, en på hösten och en på våren. Vårdnadshavarna bjuds också in till evenemangen. För vårdnadshavarna ordnas också ett separat föräldramöte, där de kan delta i och påverka det gemensamma studerandevårdsarbetet. Studerandehälsogruppen ansvarar för planeringen, utvärderingen och informationen om den gemensamma studerandevården.

3.2 Praxis och centrala resultat av uppföljningen av studerandenas och skolgemenskapens välbefinnande, hälsa och säkerhet

Uppföljning av studerandes välbefinnande och studier

Uppgifter om gymnasiestuderandes välbefinnande samlas in vartannat år med THL:s enkät om hälsa i skolan och en årlig välbefinnandeenkät för studerande (välbefinnandeprofil).

Enkäten innehåller frågor på både stads- och enhetsnivå om studerandes upplevda välbefinnande. Resultaten av enkäterna diskuteras med personalen och studerandena vid läroanstalterna. Tidpunkten för behandlingen antecknas i läsårsplanen. På basen av resultaten planeras tyngdpunktsområden för välbefinnandearbetet under följande läsår.

Hälsa i skolan genomförs nationellt i slutet av våren och de skolspecifika resultat är tillgängliga först på hösten.

Enkäten Välbefinnandeprofilen är planerad till december-februari och resultaten är tillgängliga för läroanstalterna genast efter att enkäten har genomförts.

Utöver den läroanstaltsspecifika granskningen sammanfattas uppgifterna om välbefinnandet på utbildningsanordnarnivå i kvalitetsrapporten om gymnasieutbildningen.

Linnankosken lukio har en grupp för pedagogiskt stöd som består av en grupphandledare, studiehandledare, speciallärare och vid behov en skolcoach, som regelbundet följer upp studerandenas frånvaro och tecken på välbefinnande (cirka 5 gånger per år/grupp). Gruppen följer upp hur studierna framskrider och ingriper vid behov i oroväckande frånvaro och andra orosmoment. Gruppen kontaktar med låg tröskel den unga och vid behov även den minderårigas vårdnadshavare. Gruppens målsättning är förebyggande arbete. Dessutom håller hälsovårdaren, kuratorn, psykologen, specialläraren och skolcoachen (multiprofessionella stödgrupp) konsultativa möten.

Linnankosken lukios vuxenutbildning

Främjandet av välbefinnandet hos examensstuderande inom vuxenutbildningen för utvidgad läroplikt följs upp av studiehandledaren/biträdande rektor för vuxenutbildningen. Vuxenstuderandenas välbefinnande och studieframgång stöds av regelbunden kontakt med studerandena, särskilt i början av gymnasiet. På så sätt kan de studerande bättre engagera sig i gymnasiestudier för vuxna och minska avhoppet från studierna.

Hösten 2023 testades arbetsparverksamheten mellan biträdande rektor för vuxenlinjen och studiehandledaren inom projektet STUDIEHANDLEDAREN, där man tillsammans gick igenom hur studierna framskred för examensstuderande vid vuxenutbildningen. Detta var ett lyckat försök eftersom det bättre nådde vuxna studerande i behov av stöd. För närvarande har vuxenlinjen ingen resurs för arbetsparverksamhet: en biträdande rektor och en studiehandledare, men det finns ett behov av detta.

Studerandes med dubbla examina framsteg och välbefinnande främjas av de gemensamma pedagogiska teamen som består av grupphandledaren för studerande med dubbel examen och biträdande rektor för vuxenutbildningen, där man går igenom hur studierna framskrider. Hux-studerandenas studier följs upp vid gemensamma möten mellan biträdande rektor för vuxenlinjen och grupphandledaren för Hux-studerande vid Careeria.

Vuxenstuderandenas välbefinnande och studieframgång följs upp genom regelbundna möten mellan lärare inom grundläggande utbildning för vuxna vuxenutbildningen inom och vuxenstudiehandledaren, där man går igenom hur studierna framskrider. Vid behov

kontakts den studerandes personliga handledare och/eller andra stödpersoner om hur studierna framskrider.

I **Borgå gymnasium** består gruppen för pedagogiskt stöd av grupphandledaren, studiehandledaren och specialläraren. Grupphandledaren sammankallar gruppen enligt årsklockan för stöd och handledning två gånger per år.

3.3 Uppföljning av deltagandet i utbildning, förebyggande av och ingripande i frånvaro

Åtgärder för att följa upp och ingripa i studerandes frånvaro

Allmän uppföljning och åtgärder

- Allmän studieuppföljning
- Ämnesläraren antecknar frånvaro och förseningar i Wilma och kontaktar vid behov studerande om hur kursen framskrider
- Grupphandledaren följer varje vecka upp gruppens regelbundna studier och håller vid behov kontakt med ~~den~~ studerande
- Om en studerande samlar på sig mer än 3 frånvarotillfällen från kursen (Bogy 4 frånvaro) eller har upprepade förseningar, kontaktar ämnesläraren studeranden och grupphandledaren t.ex. via ett gemensamt meddelande (kontaktmeddelande). Ämnesläraren och studeranden kommer tillsammans överens om fortsatta åtgärder.
- Om frånvaron fortsätter eller om man inte kan komma överens om ytterligare åtgärder, ska ämnesläraren varna studeranden i förväg om avbrottet i kursen. Ämnesläraren ska också informera studeranden om avbrottet i kursen. Dessa meddelanden skickas för kännedom till grupphandledaren och vårdnadshavaren.
- Gruppen för pedagogiskt stöd (grupphandledare, speciallärare, studiehandledare) följer upp hur studierna framskrider gruppvis en gång per period.

Intensifierad uppföljning och intensifierade åtgärder

- Intensifierad uppföljning och åtgärder behövs när frånvaro inte korrigeras eller uppkläras trots kontakter från ämnesläraren och grupphandledaren
- Grupphandledaren kontaktar studiehandledaren senast när det är fler än 30 frånvarotillfällen **per lektion/period**. Vid behov konsultation med övriga medlemmar i studerandevårdsgruppen.
- Studiehandledaren kontaktar studeranden, klargör studerandens helhetssituation och gör vid behov kursändringar i studieplanen. Eventuell hänvisning till övriga medlemmar i studerandevårdsgruppen. Studiehandledaren tar vid behov kontakt med det kommunala handlednings- och tillsynsorgan som övervakar den utvidgade läroplikten.
- Grupphandledaren kontaktar i det här skedet vårdnadshavaren för en person under 18 år
- Tillsammans med studerande som fyllt 18 år kontakts vid behov det uppsökande ungdomsarbetet eller eventuellt hemmet.

Särskild uppföljning och särskilda åtgärder

Särskild uppföljning och särskilda åtgärder behövs om den studerande eller vårdnadshavaren till ett minderårigt barn inte kan nås eller om den studerandes situation inte förbättras med intensifierade åtgärder.

- En sektorsövergripande expertgrupp inrättas, där grupphandledaren med den studerandes samtycke sammankallar de nödvändiga medlemmarna från studerandevårdsgruppen* och nätverken, utöver studeranden och möjligen vårdnadshavaren.
- Om det inte går att nå en minderårig läropliktig kontaktas den instans som kommunen har utsett för handledning och tillsyn (VALPAS).
- För studerande som fyllt 18 år kontaktas det uppsökande ungdomsarbetet om studeranden inte kan nås på annat sätt.
- Rektor hålls uppdaterad och fattar vid behov beslut om förlängd studietid.
- Enligt utbildningsstyrelsen anvisningar skall avbrott som varar över två veckor antecknas i Koski
- Studiesekreteraren gör anteckningar i Primus
- Vid behov ska FPA ha tillgång till uppgifterna
- Om en studerande har varit frånvarande i över en månad och frånvaron är ouppklarad anses hen ha avbrutit studierna. Innan en elev betraktas ha avbrutit studierna bör han eller hon erbjudas förebyggande stöd. Studeranden informeras och hänvisas vidare.

3.4 Förebyggande av och ingripande vid användning av tobaksprodukter och andra rusmedel

Enligt lagen är det förbjudet för personer under 18 år att röka och inneha tobaksprodukter samt att använda och inneha alkohol och andra rusmedel.

Det förebyggande rusmedelsarbetet är en del av rusmedelsfostran, den gemensamma och individuella studerandevården, stödet för studierna, det omfattande samarbetet mellan olika aktörer samt åtgärderna som främjar studerandenas och vårdnadshavarnas delaktighet. Läroanstalternas förebyggande rusmedelsarbete styrs av läroplansgrunderna, studerandevårdens praxis och rusmedelsplanen, som på kommunnivå finns i Borgås välbefinnandeplan.

Zemppi är en enhet inom Östra Nylands välfärdsområde som erbjuder mentalvårds- och missbrukstjänster till unga i åldern 13–21 år som lider av måttlig mental ohälsa och utmaningar med missbruk. Zemppi erbjuder också stöd och rådgivning åt de ungas vårdnadshavare.

Borgå gymnasium har ett gemensamt rusmedelsprogram och en säkerhetsplan, som innehåller åtgärder för att förebygga och ingripa i användningen av tobaksprodukter, alkohol och andra rusmedel. Det är förbjudet att använda alla slag av rusmedel och tobaksprodukter i läroanstalten. En individuell, sektorsövergripande expertgrupp behandlar frågor som gäller enskilda studerandes rusmedelsanvändning.

Hälsovårdaren har hand om de studerandes hälsorådgivning i samarbete med undervisningen i hälsofostran. Preventivrådgivning hör till hälsovårdarens arbetsuppgifter. Läroanstalten övervakar lokalernas skick och att säkerhetsarrangemangen fungerar. Hälsovårdaren deltar i upprätthållandet av säkerheten genom att bedöma olycksfallsrisken i gymnasiets lokaler. Första hjälpen ansvariga och hälsovårdaren tar hand om innehållet i första hjälpen-skåpen.

Syftet med skolans rusmedelsprogram är att främja de studerandes välbefinnande genom att på ett övergripande sätt stöda de studerande så att rusmedel inte blir ett hinder för att avancera i studierna för någon, utan att så många som möjligt uppnår de mål som ställts upp för studierna. Rusmedelsprogrammet innehåller följande delar: - förebyggande av rusmedelsanvändning - tidig identifiering av användning - ingripande i problemmissbruk - remiss till vård.

Vi är skyldiga att anmäla problembeteende hos en person under 18 år till vårdnadshavarna och barnskyddsmyndigheterna. Personer över 18 år remitteras till fortsatt vård, t.ex. till A-kliniken. Om en elev innehar rusmedel eller är påverkad av rusmedel i skolan/under skoldagen (t.ex. bänkskuddardag, gamlas dag) underrättas vårdnadshavarna.

4 Individuell elevvård

Med individuell elevvård avses studerandehälsovården, studerandevårdens kurators- och psykologtjänster samt sektorsövergripande individuell studerandevård för enskilda studerande, som genomförs i en sektorsövergripande expertgrupp. Den individuella studerandevården följer upp och främjar den studerandes hälsa, välbefinnande, delaktighet och lärande, förebygger problem och ger stöd i ett tidigt skede. Omfattande hälsoundersökningar som genomförs inom studerandehälsovården och andra periodiska hälsoundersökningar är en del av den individuella studerandevården.

Den individuella studerandevården grundar sig alltid på den studerandes och vid behov vårdnadshavarens samtycke. Den studerandes delaktighet och åsikter beaktas i åtgärder och lösningar enligt hans eller hennes ålder och utvecklingsnivå. Studerandevårdspersonalen antecknar det individuella studerandevårdsarbetet i klientrapporten. I det individuella arbetet följs bestämmelserna om utlämnande och mottagande av sekretessbelagda uppgifter.

4.1 Hänvisning till studerandevårdstjänster

Alla studerande har rätt till studerandevårdstjänster enligt lagen om elev- och studerandevård (1287/2013). När oron väcks hos en lärare eller annan personal i läroanstalten över studerandes situation, diskuteras detta omedelbart med studeranden och vid behov med den minderåriga studerandes vårdnadshavare.

Det är alltid möjligt för en lärare att anonymt konsultera till exempel en kurator, psykolog eller hälsovårdare i ett ärende som berör en studerande.

Konsultation med namn kräver samtycke av studeranden eller vid behov av vårdnadshavaren. Om situationen är allvarlig är läraren skyldig att utan dröjsmål kontakta hälsovårdaren, psykologen eller kuratorn tillsammans med eleven och lämna ut uppgifter som hen känner till och som är nödvändiga för att bedöma stödbehovet.

Om det inte är möjligt att ta kontakt tillsammans med studeranden, ska studeranden informeras om att kontakt kommer att tas och studeranden ska ges möjlighet att diskutera skälen till kontakten. Vårdnadshavaren till en minderårig ungdom ska också informeras om kontakten, eftersom vårdnadshavarens rätt till information inte kan förvägras utan vägande skäl. En studerande har av vägande skäl rätt att förbjuda vårdnadshavaren att få information och att delta i behandlingen av studerandevårdsärenden som gäller studeranden samt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter om studeranden om det inte uppenbart strider mot den studerandes intressen. Den studerandes utvecklingsnivå och övriga personliga egenskaper samt ärendets natur ska beaktas.

Om en studerande eller vårdnadshavare förbjuder en lärare att berätta om sin oro för hälsovårdaren, psykologen eller kuratorn, men läraren anser att oron kräver handledning, ska läraren trots förbudet berätta om sin oro med den studerandes namn. Studeranden eller vårdnadshavaren ska i efterhand informeras om handledningen och grunderna för den, förutsatt att den inte strider mot studerandes intressen.

Vid bedömningen av studerandes bästa ska läraren konsultera studerandevårdspersonalen. Från fall till fall bedöms när hälsovårdaren, psykologen eller kuratorn är i direkt kontakt med den studerande eller vårdnadshavaren. Om en studerande inte vill samtala med studerandevårdspersonal, men läraren har stor oro för en ung person under 18 år, ska läraren kontakta barnskyddet. Vårdnadshavarna ska informeras om att en barnskyddsanmälan görs.

Studerande har rätt att delta i träffar med hälsovårdaren, psykologen och kuratorn, även om vårdnadshavarna förbjuder det. Om en studerande ber om att få tala med psykologen eller kuratorn personligen, ska studeranden ges möjlighet att göra detta senast på den sjunde arbetsdagen. I brådskande fall ska tillfället ordnas senast följande dag.

Läroanstalten ska se till att alla studerande känner studerandevårdspersonalen och vet hur de vid behov kan nå dem.

Linnankosken lukios vuxenutbildning

Läropliktiga hänvisas vid behov till studerandehälsovården, det vill säga hälsovårdaren, kuratorn eller psykologen. Många av de studerande i vuxengymnasiet som omfattas av läroplikten har komplexa inlärnings- och livshanteringssvårigheter som påverkar hur studerna framskrider. Hälsovårdarnas, socialarbetarnas och psykologernas resurser är för närvarande inte reserverade för vuxenstuderande som omfattas av läroplikten. I fortsättningen förväntas allt fler unga gymnasiestuderande, som omfattas av läroplikten, studera på vuxenlinjen.

Vuxenexamensstuderande som inte omfattas av läroplikten har rätt till handledning av en studiehandledare, lästest med speciallärare och ansökan om specialarrangemang för studentexamen. Gällande studerandehälsovården hänvisas de till den offentliga hälso- och sjukvården.

Careeria, som är en läroanstalt för dubbelexamensstuderande, ansvarar för att ordna studerandevård för sina egna studerande. Studerande i årskurs 2 får hälsovårdarens, kurators- och psykologtjänster via Careeria. På motsvarande sätt ordnas **studerandevård för Hux-studerande** som avlägger förberedande studier i gymnasiet via Careeria.

Inom den grundläggande utbildningen för vuxna tillämpas lagen om elev- och studerandevård på studerande som studerar hela den grundläggande utbildningens lärokurs enligt grunderna för den grundläggande utbildningen för vuxna. Studerande har rätt till studerandevårdstjänster, till exempel skol- och studerandehälsovårdstjänster samt kurators- och psykologtjänster (3 och 4 § i lagen om elev- och studerandevård).

4.2 Tillsättandet av en sektorsövergripande expertgrupp för att stödja enskilda studerande, inhämta samtycke och delta i arbetet

En sektorsövergripande expertgrupp sammankallas när det uppstår oro för den ungas välbefinnande. En arbetstagare som är orolig för den unga har först diskuterat saken med den unga och/eller vårdnadshavaren, vanligtvis flera gånger innan beslut fattas om att sammankalla en expertgrupp. En enskild sektorsövergripande expertgrupp är med andra ord en samarbetsgrupp som stöder den unga och vid behov den ungas familj. Gruppen diskuterar tillsammans behovet av stöd, ordnandet av tjänsterna och lösningar på problem. Överenskommelser görs tillsammans. Med studeranden och hans vårdnadshavare diskuteras relevanta rutiner och om hur uppgifter om eleven behandlas.

Individuell elevvård är en frivillig tjänst för den studerande och den studerandes vårdnadshavare som genomförs med samtycke av studeranden eller, om han eller hon inte har förutsättningar att förstå sakens betydelse, av vårdnadshavaren. Således kan en expertgrupp av experter inte sammankallas om studeranden inte ger tillstånd till det. I sådana

situationer är målet att stöda den studerande till exempel genom att vid behov hänvisa studeranden till hälsovårdares, psykologens och kuratorns tjänster. I studerandevårdsarbetet kommer den ungas bästa i första hand. Om en studerande vägrar individuell elevvård ska det bedömas om en barnskyddsanmälan ska göras enligt barnskyddslagen.

Den sektorsövergripande expertgruppen utser inom sig en ansvarsperson som ser till att uppgifterna i studerandevårdsberättelsen förs in på ett ändamålsenligt sätt. Studerandevårdsberättelsen upprättas och förvaras i enlighet med Borgå stads anvisningar.

Överföring av uppgifter mellan studerandevården och utbildningsanordnarna

Enligt utbildningsstyrelsens anvisningar ([Utlämnande av uppgifter om utbildning till elev- och studerandevården | Utbildningsstyrelsens \(oph.fi\)](#)) kan utbildningsanordnare utan samtycke lämna ut studerandes kontaktuppgifter om studeranden är kund inom studerandevården, vårdnadshavarnas kontaktuppgifter och andra uppgifter som kuratorerna behöver för att ordna kuratorstjänster. När en sektorsövergripande expertgrupp har tillsatts som stöd för den studerande, kan man också lämna ut uppgifter som behövs för att ordna studerandevården. I andra fall måste annan information begäras med skriftligt samtycke. Alla utbildningsanordnare i området har ordnat visningsrättigheter för kontaktuppgifter i studeranderegistret.

Enligt Utbildningsstyrelsens riktlinjer ([Utlämnande av uppgifter om utbildning till elev- och studerandevården | Medlemmarna](#)) kan medlemmarna i en sektorsövergripande expertgrupp få uppgifter om den studerandes studier (t.ex. frånvaroanteckningar, pedagogiska dokument, vitsord), som annars skulle kräva skriftligt samtycke.

4.3 Upprättande, förvaring och utnämning av en ansvarsperson för utbildningsanordnarens elev- och studerandevårdsregister

En studerandevårdsberättelse utarbetas alltid på expertgruppsmöten inom den individuella studerandevården. En av expertgruppen utnämnd person ansvarar för att anteckningar görs i studerandevårdsberättelsen. Även andra medlemmar i den sektorsövergripande expertgruppen kan lämna sina synpunkter.

Endast uppgifter som är nödvändiga för att utreda studerandes ärende och stöda eleven antecknas i studerandevårdsberättelsen. Tillgång till informationen i studerandevårdsberättelsen har endast personer som hör till expertgruppen. Om en tredje part får tillgång till uppgifter i studerandevårdsberättelsen ska det också framgå i elevvårdsberättelsen vilka uppgifter, till vem och på vilka grunder uppgifterna har lämnats ut.

Uppgifter om en enskild studerande eller annan privatperson som antecknas i studerandevårdsberättelsen är sekretessbelagda. Studerandevårdsberättelserna bildar ett

studerandevårdsvårdsregister som upprätthålls av Borgå stad. Studerandevårdsberättelserna upprättas och förvaras i enlighet med Borgå stads anvisningar.

4.4 Ordnande av nödvändiga studerandevårdstjänster i samband med disciplinära åtgärder eller när studeranden förvägrats att delta i undervisning

Utbildningsanordnaren utarbetar i samarbete med gymnasiernas personal och studerande en plan för användningen av disciplinära åtgärder och förfaranden i anslutning till dem. Innan planen godkänns eller uppdateras ska utbildningsanordnaren höra studentkårens och gymnasiets personal och ge alla gymnasiestuderande möjlighet att framföra sin åsikt om planen. Samarbetet med studerandenas vårdnadshavare, välfärdsområdets social- och hälsovårdsansvariga och andra behövliga myndigheter stöder utarbetandet och genomförandet av planen. Se bilaga 2.

Inom gymnasieutbildningen ska den studerande ges möjlighet att personligen diskutera med psykologen eller kuratorn när undervisningen förvägras. Dessutom ska stöd som den studerande behöver ordnas under den tid som studeranden har förvägrats undervisning och när studeranden återgår till undervisningen. En plan utarbetas för att stödja den studerandes återgång till undervisningen.

4.5 Sättet att ordna studerandehälsovårdens hälso- och sjukvårdstjänster och handledning för att söka dem

Gymnasiehälsovården är tillgänglig för alla studerande. Den används för att handleda studerande i hälso- och sjukvårdsfrågor, utföra förebyggande hälsovård, ge hjälp vid sjukdom och vid behov handleda dem till fortsatt vård. Studeranden ber läraren om lov för att gå till hälsovårdaren.

Under läsåret gör hälsovårdaren en hälsoundersökning av studerande i årskurs 1 på gymnasiet. Hälsovårdaren och läkaren utför undersökningarna av pojkarna under årskurs 2 då det upprättas intyg inför uppbådet.

Vid behov hänvisas studerandena till en läkarmottagning. Plötsliga sjukdomsfall (olycksfall) sköts av en jourhavande läkare på hälsostationen eller vid Borgå sjukhus.

Studerande hänvisas till specialistsjukvård med läkarremiss.

Linnankosken lukios vuxenlinje: hälsovård

I Linnankosken lukio ordnas vuxenutbildning kvällstid från måndag till torsdag kl. 16.30–19.20.

Studerande inom den grundläggande utbildningen för vuxna studerar från måndag till fredag kl. 8.15–15.00. Studerande inom den grundläggande utbildningen för vuxna kan utnyttja hälsovårdstjänster. Under gymnasietiden kan studerande som tar dubbelexamen i akuta situationer använda sig av hälsovårdens eller studerandevårdens tjänster. I övrigt har studerande- och hälsovårdstjänsterna ordnats av Careeria.

4.6 Praxis för anmälan av studerandes specialkost eller medicinering

I gymnasiet ges information om **specialdieter** till hälsovårdaren och via hälsovårdaren till kostservicen. Hälsovårdaren samlar in uppgifter om studerandes medicinering. Studerande och vårdnadshavaren kommer att tillhandahålla eventuella första hjälpen-mediciner, t.ex. anafylaktisk chock till gymnasiet och den studerande har första hjälpen-medicin med sig. Vårdnadshavaren och eleven ansvarar för att informera gymnasiepersonalen enligt sina egna behov. Studerandevårdens personal hänvisar vid behov den studerande **till hälso- och sjukvården med remiss**, exempelvis till hälsovårdscentralen. Brådskande fall hänvisas till jourmottagningen vid Borgå sjukhus.

5 Ordnande av samarbete med studerande, deras anhöriga samt andra aktörer som stöder de studerandes välbefinnande

Studerandevården är en gemensam uppgift för alla som arbetar i skolgemenskapen och för yrkesutbildade personer inom studerandevården. En central del av studerandevården är att studerande, vårdnadshavare, gymnasiepersonal, anställda inom studerandevården och samarbetspartner deltar i planeringen, genomförandet och utvärderingen av studerandevårdens praxis. Detta förutsätter gemensam praxis och i synnerhet samarbete mellan utbildningsanordnarna och välfärdsområdena.

Borgå stads styrgrupp för elev- och studerandevård ansvarar för att involvera studerande, vårdnadshavare, gymnasiepersonal och studerandevårdspersonal i utarbetandet av en plan för studerandevården. Läroanstaltsspecifika studerandevårdsgrupper ansvarar för att involvera studerande, vårdnadshavare, skolpersonal och personal inom elev- och studerandevården i genomförandet av den gemensamma studerandevården i gymnasieutbildningen.

För gymnasiepersonal och rektorer ordnas introduktion och utbildning angående ordnande och genomförande av studerandevård samt främjande av gemensamt arbete och säkerhet.

5.1 Samarbete med studerandenas vårdnadshavare

Samarbetet med de unga och deras vårdnadshavare är centralt i studerandevårdsarbetet för att skapa genuina möten och växelverkan. Representanter för studerande och vårdnadshavare deltar i beredningen av studerandevårdsplanen samt i utvecklandet av studerandevården och läroanstaltens övriga verksamhet.

Linnankosken lukio har en verksam föräldraförening. Genom studerandekårens styrelse (OPKH) kan studerande påverka och delta i läroanstaltens verksamhet och utveckling. Styrelsen har en egen representation i gymnasiets arbetsgrupper och i lärarkårens möten

samt deltar också i utarbetandet av gymnasiet utvärderingsenkät. OPKH ordnar aktiviteter för studerande som främjar gemenskap och trivsel exempelvis Lilumpialaiset som ordnas varje höst. Studerandena håller också några av morgonsamlingarna på skolan. OPKH stöder ekonomiskt, i mån av möjlighet, verksamhet och evenemang för gymnasiestuderandena. På så sätt har studerandena bättre möjligheter att ordna olika aktiviteter som ökar gemenskapen och trivseln.

Borgå gymnasium har ingen föräldraförening. Vårdnadshavarna kontaktas via Wilma och föräldrakvällar ordnas. Studerande och vårdnadshavare har möjlighet att påverka skolans gemensamma studerandevård. Borgå gymnasium har också en aktiv studerandekårsverksamhet (SK). Studerandekårens styrelse (SKS) ordnar tillsammans med tutorerna evenemang, caféer, olika evenemang och deltar bland annat i seminarier om skoltrivsel. ISKS verksamhet ingår också nätverkande och samarbete med andra gymnasiers studerandekårsstyrelser.

5.2 Samarbete med aktörer utanför skolorna, såsom ungdomstjänster, barnskydd och polis

Samarbete med ungdomstjänster

I Borgå är ungdomsarbetet till stor del förebyggande fostrande arbete, som utförs i läroanstalter som en del av ungdomstjänsterna.

Borgå gymnasium samarbetar regelbundet med Borgå ungdomstjänster. Både Linnankosken lukio och Borgå gymnasium har smågrupper och kurser som utgår från studerandenas behov, med målet att öka studerandenas välbefinnande, gemenskap och delaktighet. Läsårets fokusområden beaktas när grupperna bildas. Stödåtgärder för gymnasiestuderande ordnas också via läroanstaltens samarbetspartners utgående från situationen och i mån av möjlighet. Sådana är till exempel riktat och uppsökande ungdomsarbete inom Borgå stads ungdomstjänster, Navigatorn, social- och hälsovårdstjänsterna, församlingarnas ungdomsarbete och aktörer inom tredje sektorn. Deras expertis utnyttjas också för att utveckla och upprätthålla välbefinnandet i utbildningsgemenskapen. Församlingens ungdomsledare är regelbundet närvarande på gymnasiet. Både församlingen och Borgå stads ungdomstjänster ordnar i samarbete med gymnasiet olika tjänster och gemenskapsfrämjande verksamhet för studerande.

Ungdomsarbetarens roll när det gäller att stödja studerandenas psykiska välbefinnande är mångfacetterad. Det innebär möten på individ- och gruppnivå och deltagande i utvecklingen av hela läroanstaltsgemenskapen, till exempel genom gemensamt studerandevårdsarbete och sektorsövergripande nätverksarbete.

Samarbete med polisen

Gymnasiet har ingen egen socialarbetare vid polisen. Polissamarbete i enlighet med teman för elev- och studerandevård bedrivs i kommunala nätverk för barns och ungas välfärd och i enskilda fall i ärenden som hör till polisens behörighet. Varje anställd vid läroanstalten ska kontakta polisen om läroanstaltens egna medel inte fungerar eller om det finns misstanke om brott.

Polisens ankarverksamhet för minderåriga

Med ankararbete avses sektorsövergripande samarbete som syftar till att främja välbefinnandet hos barn och unga (under 18 år) och förebygga brott. I ankararbetet prioriteras den ungas bästa och målet är att identifiera den ungas resurser och stöda dem i ett så tidigt skede som möjligt.

Ankararbetet utförs i ett sektorsövergripande ankarteam, vars uppgift är att kartlägga den ungas och familjens övergripande situation och se till att handledningen till service är ändamålsenlig. Samarbetsfältet i Ankararbetet är omfattande och omfattar aktörer från ungas närkrets till skolor, föreningar och olika aktörer i staden.

Den huvudsakliga målgruppen för ankarverksamheten är personer under 15 år och enligt separat prövning 15–17-åringar som har begått eller misstänks för brott, har använt droger och/eller rusmedel och/eller behöver multiprofessionellt stöd i sin livssituation.

[Ankarteamet till din tjänst | Arbete med ankare](#)

Samarbete med barnskyddet

Undervisnings- och studerandevårdspersonalen kan vända sig till barnskyddet i icke-brådskande ärenden med låg tröskel genom att ringa rådgivningen för barnfamiljer. Personal inom undervisnings- och studerandevården ska göra en barnskyddsanmälan om deras oro har väckts för den ungas välbefinnande. En barnskyddsanmälan ska göras utan dröjsmål, oberoende av sekretessbestämmelserna.

[Mer information om barnskyddet i Östra Nylands välfärdsområde](#)

Linnankosken lukios samarbetspartners inom vuxenprogrammet

Vid planeringen av stödet till vuxenstuderande kontaktas vid behov den specialiserade sjukvården.

Den grundläggande utbildningen för vuxna samarbetar med arbets- och näringstjänsterna, FPA:s experter och mottagningscentralen för att säkerställa att alla studerande inom den grundläggande vuxenutbildningen framskrider smidigt och får stöd i rätt tid. Borgås studiehandledare är också en viktig samarbetspartner när det gäller att handleda läropliktiga studerande med invandrabakgrund till grundläggande utbildning för vuxna.

5.3 Information om studiesociala principer och verksamhet

Studerandevårdsplanen kommer att synas på gymnasiernas webbplatser. Information om principerna och verksamheten inom den gemensamma studerandevården ges på föräldrakvällen i årskurs 1, lektionerna i studiehandledning och på gymnasiets webbplats. Beroende på situationen ges dessutom personlig information om tjänsterna. Vårdnadshavarna har också möjlighet att bekanta sig med resultaten av studerandehälsoenkäten vid informationsmöten som ordnas av gymnasierna.

6 Planer för att skydda studerande från våld, mobbning och trakasserier samt krisplaner

Enligt 40 § 1 mom. i gymnasielagen (714/2018) har den studerande rätt till en trygg studiemiljö. Utbildningsanordnarna ska skydda de studerande mot mobbning, våld och trakasserier. Enligt 30 § 2 mom. i gymnasielagen ska den studerande uppträda utan att mobba andra och undvika verksamhet som kan äventyra andra elevers, läroanstaltsgemenskapens eller studiemiljöns säkerhet eller hälsa. Samarbete inom gymnasiegemenskapen och olika pedagogiska lösningar skapar förutsättningar för en god arbetsro. I den lokala läroplanen kan man beskriva utbildningsanordnarens praxis gällande en trygg studiemiljö och arbetsro.^[1]

6.1 Borgå daggymnasier

Borgå gymnasiers kris- och säkerhetsplan innehåller anvisningar för kris- och hotsituationer. Planen uppdateras vid behov. Vid behov tillsätts en krisgrupp för att göra personalen förtrogen med verksamheten i en krissituation, bedöma de rätta verksamhetsätten och vidta fortsatta åtgärder tillsammans med viktiga samarbetspartners. Vid våld eller hot kallas polisen vid behov till platsen. Ärendet behandlas under en gemensam förhandling, till vilken förutom parterna även studerandes vårdnadshavare bjuds in.

I Borgå gymnasier har alla studerande rätt till en trygg inlärningsmiljö. Mobbning, våld och trakasserier förebyggs genom gemensamt arbete, såsom gruppbildning och ett diskuterande samtalsklimat. Studerandena uppmuntras att berätta om mobbning och ingripandet i mobbning sker direkt. Mobbningsfall behandlas från fall till fall med de berörda eleverna och deras vårdnadshavare. Om en lärare upptäcker mobbning och/eller trakasserier i undervisningen under lektionerna ingriper läraren omedelbart.

Läraren har rätt att avlägsna en studerande som stör lektionen för resten av lektionen. Vid behov talar gymnasiets rektor med den berörda personen samma dag eller så snart som möjligt. Om mobbning och trakasserier upprepas under lektionerna tillsätts en mångprofessionell arbetsgrupp (lärare, grupphandledare, biträdande rektor, representant för studerandevården) för noggrannare utredning av situationen och för att finna sätt att lösa den. Om eleven är minderårig kontaktas även vårdnadshavarna vid behov.

6.2 Linnankosken lukios vuxenlinje

Linnankosken lukios vuxenlinje är en fysiskt, psykiskt och socialt trygg läroanstalt. Vuxenutbildningen vid Linnankosken lukio betonar respekt och acceptans av olika studerande. Alla studerande har möjlighet till trygga och lugna studier i små grupper utan rädsla för mobbning eller trakasserier. Säkerheten beaktas också i den årliga utvärderingsenkäten för studerande och lärare. Vuxenlinjen använder i tillämpliga delar Linnankosken lukios ordningsregler och bestämmelser. Vuxenutbildningen följer också Linnankosken lukios jämställdhets- och likabehandlingsplan.

Alla som studerar vid Linnankosken aikuislukio har rätt till en trygg inlärningsmiljö. Om en lärare under lektionerna upptäcker mobbning och/eller att undervisningen störs, ingriper läraren omedelbart. Läraren har rätt att avlägsna en elev som stör undervisningen för resten av lektionen. Vid behov talar biträdande rektor för vuxenlinjen vid Linnankosken aikuislukio med personen i fråga samma dag eller så snart som möjligt.

Om mobbning och trakasserier upprepas under lektionerna tillsätts en mångprofessionell arbetsgrupp (lärare, grupphandledare, biträdande rektor, representant för studerandevården) för noggrannare utredning av situationen och för att finna sätt att lösa den. Om mobbning eller trakasserier förekommer i studerandegrupper med dubbelexamensstuderande (Careeria) ska grupphandledaren och/eller biträdande rektor kontakta Careerias studiehandledare utöver de berörda personerna. I fall av mobbning kommer man också överens om ett uppföljningssamtal med de berörda parterna vid en på förhand överenskommen tidpunkt för att kontrollera om situationen har förändrats.

BILAGA 1 Bedömning av servicebehovet läsåret 2024–2025

Studera som studerar inom utbildning som berättigar till studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994) har rätt till studerandehälsovård.

Bedömningen av behovet av elev- och studerandevårdstjänster grundar sig på lagstadgade dimensionering och rekommendationer.

Bindande dimensionering för kurators- och psykologtjänsterna

- Psykologen har högst 780 elever/ studerande/förskoleelever
- Kurator max 670 elever/ studerande /förskoleelever

Rekommendationer för skol- och studerandehälsovård

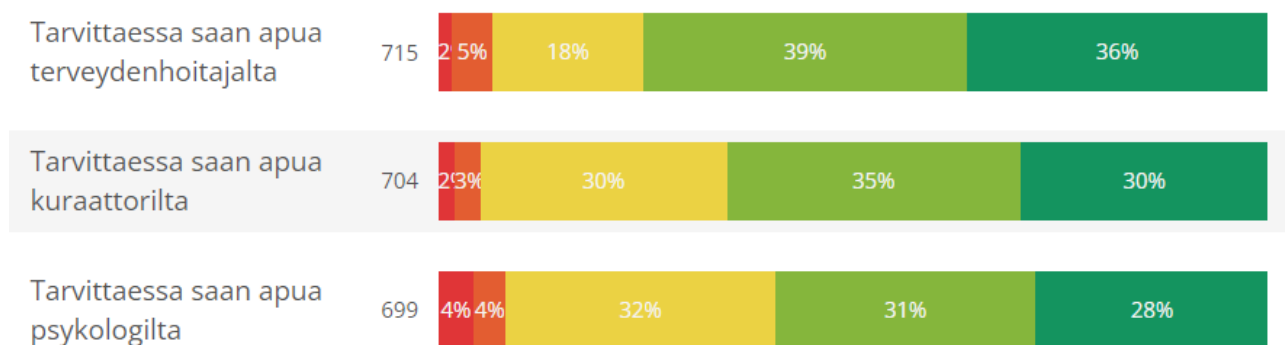
- Skolhälsovårdaren har högst 460 elever (inkluderar inte sjukvård)
- Skolläkaren har upp till 2100 elever (inkluderar inte medicinsk behandling)
- Studerandehälsovårdaren har högst 570 studerande (inkluderar sjukvård)
- Läkaren för studerande har max 1800 studerande (inkluderar medicinsk behandling)

Vid dimensioneringen av de anställda ska man beakta antalet enheter, antalet klienter med invandrabakgrund, socioekonomiska skillnader mellan olika områden och arbete inom flera servicebranscher eller utbildningsnivåer.

LÅ 2024-2025 BORGÅ GYMNASIER	Förskolebarn (markerat under SMF)	Registrering	Stöd studerande		S2/R2 studerande	Bedömning av servicebehov (ÅVT) KURATOR	Bedömning av servicebehov (ÅVT) PSYKOLOG	Bedömning av servicebehov (ÅVT) HÄLSOVÅRDARE	Bedömning av servicebehov (ÅVT) LÄKARE
			Intensifierat stöd	Särskilt stöd					
Linnankosken lukio	0	totalt: 640 varav nya 225 Vuxengymnasium: 162	0	0	30	1	1	1	0,2
Borgå gymnasium	0	totalt:276 varav nya 84	0	0	1	0,5	0,5	0,7	0,1

Bilaga 2 Praxis och centrala resultat för uppföljning av studerandenas och skolgemenskapens välbefinnande, hälsa och säkerhet

1. Tillgång till hälsovårdarens, kuratorns och psykologens tjänster (de studerandes upplevelse)

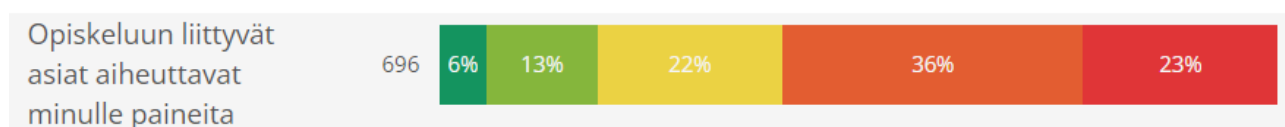

2. Socialvårdens, psykologens och skolhälsovårdens funktionsförmåga

Utmaningarna med psykologtjänster framträder i studerandenas öppna svar: flera studerande uttryckte oro över nivån på de psykologtjänsterna. Rekryteringsutmaningar och brist på arbetskraft har varit kända, vilket återspeglas i studerandenas texter.

3. Utmaningar inom den psykiska hälsan

1. orolig för din egen mentala hälsa
2. antal/tillstånd/ökning av ångest och depressiva symtom

Skala från rött till grönt: Dagligen, veckovis, månadsvis, sällan, aldrig

Det är anmärkningsvärt att långt över hälften av studerandena upplever press minst en gång i veckan, mer än en fjärdedel av studerandena upplever press dagligen.

3. Sömnstörningar

Olen väsynyt

Skala från rött till grönt: Dagligen, veckovis, månadsvis, sällan, aldrig

4. Trötthet

Opiskeluun liittyvää työtä on sopivasti

Opiskelu ei tunnu liian kiireiseltä

Här indikerar rött en negativ inställning till uttalandet. Det vill säga omvänt; En betydande andel, en dryg tredjedel av de studerande, upplever att studierna känns för hektiska.

5. Ensamhet

Minulla on ystäviä tässä oppilaitoksessa

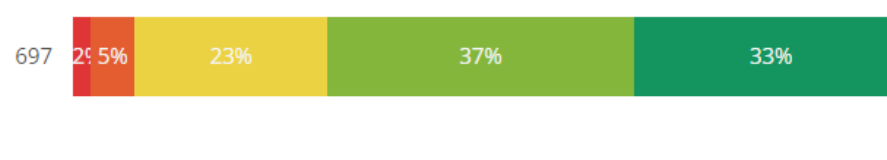

Opiskelukaverit hyväksyvät minut sellaisena kuin olen

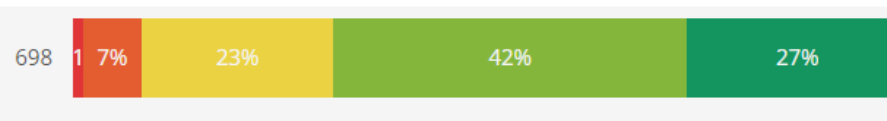

6. Trivs i skolan

Minua pidetään tässä oppilaitoksessa ihmisenä, jolla on merkitystä

Opettajat arvostavat opiskelupanostani oppilaitoksessa

Minua ei kiusata tässä oppilaitoksessa

Vuosikurssini opiskelijat viihtyvät hyvin yhdessä

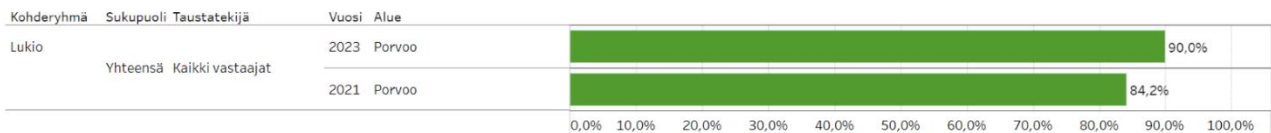
Ryhmissä työskentely sujuu hyvin

När det gäller skoltrivsel finns det ingen större oro för gymnasiestuderande, enligt färskta undersökningar.

Detta bekräftas också av resultaten från den förra studerandehälsoenkäten (våren 2023):

Luokan tai ryhmän oppilaat viihtyvät hyvin yhdessä

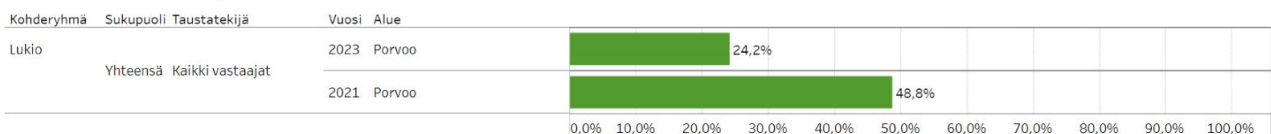

- Nedan följer en jämförelse av Elevhälsoenkäterna för 2021 och 2023 med följande påståenden:

a. Har du fått hjälp och stöd i frågor som rör välbefinnande?

1. Ingen hjälp från skolläkaren
2. Ingen hjälp av hälsovårdaren
3. Ingen hjälp från skolpsykologen
4. Ingen hjälp från kuratorn
5. fick hjälp av elev- och studerandevården

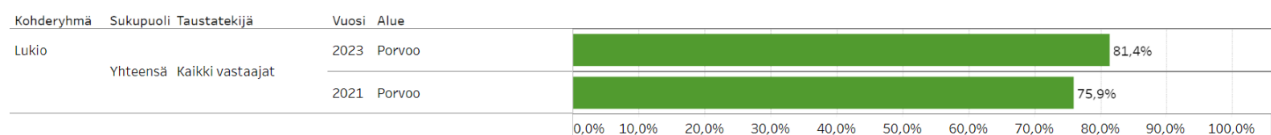
Ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin koululääkäriltä lukuvuoden aikana, vaikka olisi tarvinnut

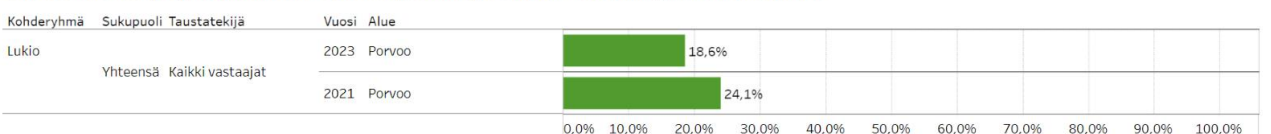
Hyvinvointiinsa tukea tarvinneista apua saaneet: koululääkäri

Hyvinvointiinsa tukea tarvinneista apua saaneet: kouluterveydenhoitaja

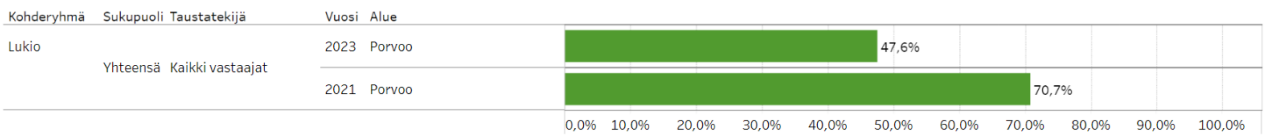

Ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin kouluterveydenhoitajalta lukuvuoden aikana, vaikka olisi tarvinnut

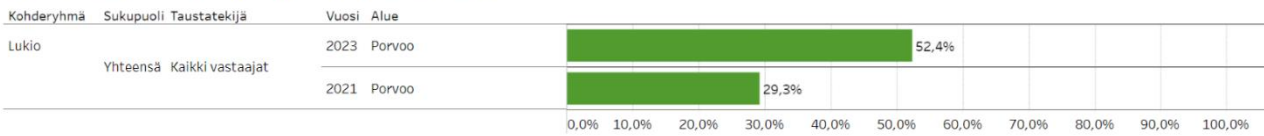

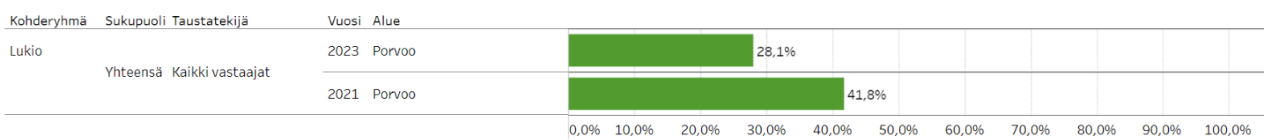
Ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin koulupsykologilta lukuvuoden aikana, vaikka olisi tarvinnut

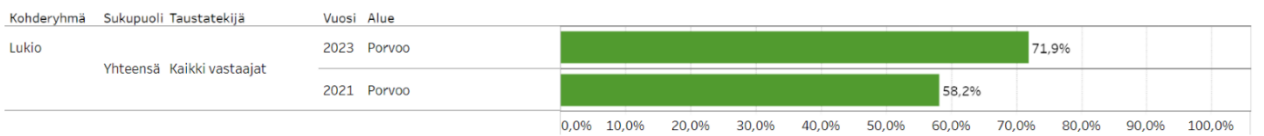
Hyvinvointiinsa tukea tarvinneista apua saaneet: koulupsykologi

Ei ole saanut tukea ja apua hyvinvointiin koulukuraattorilta lukuvuoden aikana, vaikka olisi tarvinnut

Hyvinvointiinsa tukea tarvinneista apua saaneet: koulukuraattori

Bilaga 3 Missbruksprogram

Borgå Gymnasium - Handlingsplan för rusmedel

Målet för skolans handlingsplan för rusmedel är att sträva efter en rusmedelsfri och trygg skolmiljö. Skolans långsiktiga förebyggande verksamhet är att skapa trygghet och gemenskap i skolvardagen. Därtill anordnas ibland informationstillfällen och temadagar om rusmedel och missbruk.

1. Den studerande meddelar själv om sitt rusmedelsmissbruk

- a. Läraren lyssnar på den studerande
- b. Läraren hänvisar studerande till studerandehälsovårdens personal.
- c. Om den studerande är under 18 år kontaktas även vårdnadshavare och socialtjänsterna. Läraren som först kommit i kontakt med studeranden är skyldig att göra barnskyddsanmälan. Över 18 år kontakt med socialtjänsterna.
- d. Meddela rektor

2. Studerande berättar om en annan studerandes missbruk

- a. Den studerandes anonymitet garanteras, om så önskas.
- b. Kontakta den studerande i fråga.
- c. Den studerande hänvisas till studerandehälsovårdens personal.
- d. Om den studerande är under 18 år kontaktas även vårdnadshavare och socialtjänsterna. Läraren som först kommit i kontakt med studeranden är skyldig att göra barnskyddsanmälan. Över 18 år kontakt med socialtjänsterna.
- e. Meddela rektor

3. Oro om missbruk av rusmedel

- a. Kontakta studerandehälsovården och förmedla din oro.
- b. Kontakta den studerande i fråga.
- c. Läraren hänvisar studerande till studerandehälsovårdens personal.
- d. Om den studerande är under 18 år kontaktas även vårdnadshavare och socialtjänsterna. Läraren som först kommit i kontakt med studeranden är skyldig att göra barnskyddsanmälan. Över 18 år kontakt med socialtjänsterna.
- e. Meddela rektor

4. Rusmedelspåverkad studerande i skolan

- a. Meddela rektor och vårdnadshavare
- b. Kontakta hälsovårdscentrals jour och den studerande förs till juren för test antingen av vårdnadshavarna eller skolans personal
- c. Barnskyddsanmälan om studerande är under 18 år
- d. Kontakt med polisen om studerande är över 18 år
- e. Plan för uppföljning görs tillsammans med studerandevården

Kontaktuppgifter:

Socialtjänster, under 18 år 019 5600 151 (kl. 08-15)

Socialtjänster, över 18 år 019 5600 111 (kl. 9-15)

Social- och krisjouren 040 517 4194 (kl. 15-08)

Hälsocentralen 019 5600 400

Polisens socialarbetare, Marie Grönroos 040 482 3336

Bilaga 4 Plan för användningen av disciplinära åtgärder och förfarande i anslutning till dem

Plan för användning av disciplinära åtgärder och förfaranden i anslutning till dem

Utbildningsanordnaren utarbetar i samarbete med gymnasiets personal och studerande en plan för användningen av disciplinära åtgärder och förfaranden som hänför sig till dem. Innan planen godkänns eller uppdateras ska utbildningsanordnaren höra studerandekåren och gymnasiets personal samt ge alla studerande i gymnasiet möjlighet att uttrycka sin åsikt om den. Samarbetet med studerandenas vårdnadshavare samt med de myndigheter som ansvarar för social- och hälsovårdstjänsterna inom välfärdsområdet och med andra behövliga myndigheter stöder utarbetandet och genomförandet av planen.

Daggymnasiet och vuxenlinjen vid Linnankosken lukio: Förfaranden vid förseelse- och störningssituationer

Vid Linnankosken lukios daggymnasium och vuxengymnasium iaktas bestämmelserna i 7 kap. i gymnasielagen (10.8.2018/714) om en trygg studiemiljö (§ 40–§ 48). Enligt 40 § 1 mom. i gymnasielagen (714/2018) har de studerande rätt till en trygg studiemiljö. Utbildningsanordnaren ska skydda de studerande från mobbing, våld och trakasserier. Enligt 30 § 2 mom. i gymnasielagen ska den studerande låta bli att mobba eller diskriminera samt handla så att den studerande inte äventyrar andra studerandes, läroanstaltsgemenskapens eller studiemiljöns säkerhet eller hälsa (gymnasielagen 714/2018, 30 § 2 mom., ändrad genom lagen 165/2022). Gymnasiegemenskapens samarbete och olika pedagogiska lösningar skapar förutsättningar för en god arbetsro. Anordnaren av gymnasieutbildningen har också rätt att använda disciplinära åtgärder enligt gymnasielagen (gymnasielagen 714/2018, 41 § 1 mom., ändrad genom lagen 165/2022).

Linnankosken lukios studerandekår har tillsammans med rektorn och lärarkåren utarbetat ordningsregler som man går igenom på grupphandledarens lektioner i början av läsåret. Ordningsreglerna kan uppdateras vid behov. Ordningsreglerna finns i slutet av texten.

Man får inte ta med sig farliga eller förbjudna föremål eller ämnen till läroanstalten. Om det är uppenbart att en studerande innehar farliga eller förbjudna föremål eller ämnen, har rektorn och läraren rätt att granska den studerandes ägodelar. Om en studerande trots begäran vägrar att överlåta farliga eller förbjudna föremål eller ämnen, har rektorn och läraren rätt att beslagta de förbjudna föremålen och ämnena.

Om en studerande bryter mot arbetsron eller skolans regler, mobbar eller annars beter sig på ett sätt som kan äventyra andra studerandes eller studiemiljöns säkerhet eller hälsa, för läraren en pedagogisk diskussion med studeranden. Vid behov kallas annan personal till platsen för att hjälpa till. Om förseelsen är allvarlig eller upprepas, kontaktar läraren rektorn och informerar studerandens grupphandledare om saken.

En studerande som stör undervisningen kan förordnas att lämna undervisningslokalen för den återstående lektionen eller att lämna ett evenemang som skolan ordnar. En lärare eller rektor kan begära att studeranden avlägsnar sig. Rektorn kan förvägra studeranden rätt att delta i undervisningen för högst tre arbetsdagar, om det föreligger en risk för att säkerheten för en annan studerande eller för en person som arbetar vid läroanstalten äventyras av elevens våldsamma eller hotfulla beteende eller om undervisningen försvåras oskäligt mycket på grund av den studerandes störande uppförande (gymnasielagen § 41).

För allvarligare eller upprepade brott mot arbetsron eller ordningen följer ett allvarligt samtal med rektorn (rektorn antecknar åt sig själv). Om förseelsen är tillräckligt allvarlig kan studeranden dessutom få en skriftlig varning i enlighet med § 41 i gymnasielagen. Innan en skriftlig varning ges ska förseelsen specificeras, studeranden höras och annan behövlig utredning skaffas. Studeranden och vårdnadshavaren ska höras innan beslut om disciplinär åtgärd fattas (gymnasielagen 714/2018, 42 § 1 mom., ändrad genom lagen 165/2022). Rektorn fattar beslutet om en skriftlig varning. Om förseelsen är allvarlig eller om den studerande fortsätter att uppföra sig olämpligt på ovan avsett sätt efter en skriftlig varning, kan den studerande avstängas från läroanstalten för viss tid, högst ett år (gymnasielagen § 41).

Om studeranden förvägras delta i undervisningen 1–3 dagar, studerar studeranden självständigt under frånvaron enligt lektionsdagboken och anvisningarna för läxor i Wilma. Om en studerande med läroplikt avstängs för en längre tid än så, diskuterar studiehandledaren och vid behov specialläraren med studeranden om studierna under tiden hen förvägras delta i undervisningen samt om påvisande av studier och om att avlägga eventuella tilläggsprestationer efter att hen återvänt till skolan. Då kontrolleras också behovet av eventuell stödundervisning.

I gymnasieutbildningen under den tid undervisningen förvägras ska eleven och studeranden ges möjlighet att personligen samtala med psykologen eller kuratorn inom studerandevården. Dessutom ska det för eleven och studeranden ordnas sådant annat stöd som hen behöver under den tid som hen förvägrats att delta i undervisningen och när eleven och studeranden återvänder till undervisningen. En plan görs också upp för eleven och studeranden för att stödja återgången till undervisningen.

Beslut om avstängning för viss tid fattas av Borgå stads finskspråkiga utbildningssektion. Båda besluten ska registreras.

En skriftlig varning och avstängning för viss tid är disciplinstraff. Förfarandet i disciplinfrågor och verkställigheten av disciplinstraffet fastställs i 42 § i gymnasielagen.

Om man upptäcker att en studerande är påverkad av rusmedel på skolans område, vid skolans evenemang eller under skoltiden, samtalar man med studeranden och avlägsnar hen från lokalerna. Om hen inte lyder uppmaningen att avlägsna sig eller betar sig störande, ger man en skriftlig varning.

I händelse av fara eller ett brott som orsakats av en studerande ska en anmälan göras till polisen. Personalen får information om skolans praxis, planer och regler när tjänsteförhållandet börjar. Praxis och regler granskas årligen i början av läsåret. Planen blir offentligt framlagd som en del av läroplanen på skolans webbplats. Ordningsreglerna bifogas till den studiehandbok som delas ut till nya studerande. I studiehandboken beskrivs också praxis vid olika förseelser. Vårdnadshavarna uppmanas att bekanta sig med studiehandboken. Polismyndigheterna kontaktas vid behov.

Borgå Gymnasium – Plan för användning av disciplinära åtgärder och förfaringsätt

Planen bygger på GyL 714/2018 Kap. 7 TRYGG STUDIEMILJÖ, 40§, 41§, 42§, 43§, 44§, 45§, 46§, 47§, 48§ samt på 12 § i GyF 1998/810.

Enligt 40§ har den studerande rätt till en trygg studiemiljö. Samarbete och olika pedagogiska lösningar i gymnasiet skapar förutsättningar för en bra arbetsro. Den som ordnar gymnasieutbildning har rätt att använda också sådana disciplinära åtgärder som nämns i gymnasielagen.

Enligt 40 § i gymnasielagen ska utbildningsanordnaren i samband med läroplanen utarbeta en plan och anvisningar om användningen av disciplinära åtgärder och förfaringssätt. Syftet med planen är att se till att förfaringssätten är lagenliga och enhetliga och att de studerande behandlas jämlikt. Planen bidrar också till att läroanstaltens ordningsregler följs.

Vid utarbetandet av planen är det viktigt att notera att man i samband med disciplinära åtgärder och då man tryggar arbetsron, endast bör använda lagenliga disciplinära åtgärder. Dessa åtgärder ska iaktta de allmänna rättsskyddsprinciperna inom förvaltningen. Användningen av åtgärder ska grunda sig på sakliga, allmänt godtagbara och objektiva skäl. Konsekvenserna av likartade gärningar ska vara de samma, oberoende av gärningsman, dock så att upprepade gärningar kan anses som en försvårande omständighet. De disciplinära konsekvenserna ska stå i proportion till gärningen och får inte användas på ett osakligt sätt, till exempel i kränkande syfte.

Utbildningsanordnaren ska utarbeta planen för användning av disciplinära åtgärder och förfaringssätt i samarbete med läroanstaltens personal och de studerande. Innan planen godkänns eller uppdateras ska utbildningsanordnaren höra studerandekåren och läroanstaltens personal samt erbjuda alla studerande i gymnasiet möjlighet att framföra sin åsikt om den. Samarbete med vårdnadshavarna, social- och hälsovården samt andra myndigheter som behövs stödjer utarbetandet och genomförandet av planen.

Planen för användning av disciplinära åtgärder och förfaringssätt ska beskriva:

- förfaringssätt som används vid förseelser och störande beteende, ansvars- och arbetsfördelning samt metoder för samråd och dokumentering
- hur man vid användningen av disciplinära åtgärder ser till att förvaltningens allmänna rättsskyddsprinciper iakttas
- hur man ser till att personalen har den kompetens som behövs för att utöva disciplinära befogenheter
- hur olika parter informeras om planen, ordningsreglerna och de lagstadgade disciplinära åtgärderna
- samarbetet med olika myndigheter och vårdnadshavarna
- med vilka metoder man följer upp planen och utvärderar genomförandet och effekten av åtgärderna.

Förfaringssätt vid förseelser och störande beteende

Enligt 30§ i gymnasielagen skall en studerande

- delta i undervisningen ifall han inte beviljats befrielse från den
- utföra sina uppgifter samvetsgrant och uppträda korrekt

STU- DERANDES FÖRSEELSE	LÄRARENS INGRI- PANDE	REKTORS ÅTGÄR- DER	VÅRDNADS- HAVARE	ÅTGÄRD	DOKUMENTE- RING
Vid milda förseelser	Fostrande samtal				
Stör undervisningen eller tillställning ordnad	Kan be den studerande att avlägsna sig för den tid	Rektor ska anteckna avlägsnandet i ett register	Kontaktas vid behov	Avlägsnande	Registrering

i/av läroinrättningen	som återstår av lektionen. Läraren ska meddela rektorn.				
Om störandet av arbetsron är gravt eller fortsätter trots en skriftlig varning	Den studerande uppmanas att avlägsna sig	Diskuterar med studerande och berörda lärare med eventuellt kollegialt stöd.	Meddelas och har rätt att bli hörd	Avlägsnande för resten av skoldagen eller på viss tid.	Skriftlig varning eller att förvägra studerande undervisning (läro-pliktig högst 3 månader)
Riskerar säkerheten för andra studerande eller personal, t.ex. mobbning och våld	Kan ensam eller tillsammans med rektor uppmana den studerande att avlägsna sig från skolbyggnaden eller skolans område för återstoden av dagen	Diskuterar med studerande och berörda lärare med eventuellt kollegialt stöd.	Meddelas och har rätt att bli hörd	Utredning av mobbning Polisutredning vid våld	Skriftlig varning eller att förvägra studerande undervisning (för högst tre arbetsdagar)
Fusk vid prov	Med i diskussion med studerande och rektor	Med i diskussion med studerande och berörda lärare	Meddelas och har rätt att bli hörd		Skriftlig varning och omtagning av prov
Lindrigt plagiat	Meddelar rektor Läraren avgör om uppgiften är underkänd och ska göras om eller inte får göras om (= lägre vitsord)	Meddelande till studeranden Muntlig varning			
Omfattande plagiat Upprepat plagiat	Med i diskussion med studerande och rektor	Med i diskussion med studerande och berörda lärare	Meddelas och har rätt att bli hörd		Skriftlig varning och arbetet görs om
Snatteri, stöld eller annat egendomsbrott	Meddelar rektor	Kontaktar myndigheter	Kontaktas av myndigheterna		

Brottsmisstänke		Myndigheter kontaktar rektorn	Kontaktas vid behov av rektor	Eventuell avstängning under brottutredningen (GyL §41)	En eventuell avstängning registreras
Innehav av förbjudna föremål eller ämnen, som äventyrar säkerheten GyL 45§, 46§, 47§, 48§	Rätt att frånta studerande ett förbjudet föremål	Rätt att frånta studerande ett förbjudet föremål	Studerande under 18 år: Kontaktas så fort som möjligt efter omhändertagande och granskning. Föremålen överlämnas till vårdnadshavaren efter skol dagens slut Studerande över 18 år: Föremålen överlämnas till myndiga Olagliga föremål överlämnas till polisen.	Granskning av medhavda saker, elev-skåp och yttlig granskning av kläder (av person av samma kön). En annan person i personalen ska också närvara.	Överlämnande och förstörande av föremål ska registreras

Ledningsgruppen utvärderar och bearbetar vid behov planen vart tredje år eller om ett fall som gäller ovanstående inträffar. I samband med uppdateringen av läroplanen informeras och påminns lärarna också om denna plan för att säkerställa lärarkårens kompetens.

Studerandevårdens tjänster Om en studerande förvägras undervisning eller avstängs från skolarbetet, kontaktar rektorn skolans kurator som i sin tur kontaktar den studerande och erbjuder studerandevårdstjänster. Om en studerande är under 18 år kontaktar kuratorn även vårdnadshavaren.

Bilaga 5 Plan för jämställdhet och likabehandling i gymnasierna i Borgå

Vid Linnankosken lukio och dess vuxenlinje är jämställdhet och likabehandling viktiga grundvärden. Skolan ska främja jämställdhet och likabehandling mellan könen på ett målinriktat och planmässigt sätt. Denna verksamhet stöder och främjar det övriga utvecklingsarbetet i skolan. För studerandena är uppfattningen om jämlikhet ett viktigt kapital för tillväxt, utveckling och hela framtiden.

En skolspecifik plan för jämställdhet och likabehandling ingår i Borgå stads läroplan i enlighet med jämställdhetslagen och den nya diskrimineringslagen (2014). En enkät om jämställdhet och likabehandling genomförs vartannat år i samband med bedömningsenkäten för daggymnasiet och vuxenlinjen. Planen för jämställdhet och likabehandling utarbetas för tre år i taget **i samarbete med rektorn och den övriga personalen som ansvarar för planeringen samt studerandena. I den uppdaterade planen antecknas konkreta åtgärder och en tidtabell för att avlägsna de överenskomna missförhållandena.** Planen för jämställdhet och likabehandling är också ett verktyg för bedömningen och uppföljningen av skolans verksamhet i planeringen av det kommande läsåret. Planen för jämställdhet och likabehandling **godkänns vid lärarkårens möte.**

Ett av målen är att tala och diskutera öppet och naturligt om jämställdhet och likabehandling. Målen är också att hjälpa att identifiera ojämlik behandling och ge anvisningar för hur man ska agera i utmanande situationer. Läraren, rektorn och chefen har till uppgift att få ett slut på ojämlik behandling. Man följer med och informerar om den samhälleliga debatten om jämställdhet och likabehandling. **Information** om planen för jämställdhet ges till personalen, föräldrar och studerande under grupphandledningslektioner, studerandekårens styrelsemöten, lärarmöten, föräldramöten, på skolans webbplats och i studiehandboken.

Borgå Gymnasium – plan för jämställdhet och likabehandling

Den här planen bygger på **Jämställdhetslagen (609/1986)**:

1 § Lagens ändamål

Denna lag har till ändamål att hindra diskriminering på grund av kön och främja jämställdheten mellan kvinnor och män samt att i detta syfte förbättra kvinnans ställning i synnerhet i arbetslivet.

5 § Jämställdhet vid utbildning och undervisning

Myndigheter och läroanstalter samt andra samfund som har ansvar för utbildning och undervisning skall se till att kvinnor och män har lika möjlighet till utbildning och avancemang inom yrket samt att de läromedel som används stöder ändamålet med denna lag.

och **Diskrimineringslagen (1325/2014)**:

1 § Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja likabehandling och förebygga diskriminering samt att effektivisera rättssäkerheten för den som utsatts för diskriminering.

6 § Utbildningsanordnarnas skyldighet att främja likabehandling

Utbildningsanordnare och de läroanstalter de är huvudmän för ska bedöma hur likabehandling uppnås i deras verksamhet och vidta åtgärder som behövs för att främja likabehandling. De främjande åtgärderna ska vara effektiva, ändamålsenliga och proportionerliga med beaktande av läroanstaltens verksamhetsmiljö, resurser och övriga omständigheter.

En utbildningsanordnare ska se till att varje läroanstalt har en plan för de åtgärder som behövs för att främja likabehandling.

Utbildningsanordnarna och de läroanstalter de är huvudmän för ska ge eleverna och deras vårdnadshavare samt de studerande eller deras företrädare möjlighet att bli hörda om de främjande åtgärderna.

8 § Förbud mot diskriminering

Ingen får diskrimineras på grund av ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person. Diskriminering är förbjuden oberoende av om den grundar sig på ett faktum eller ett antagande i fråga om personen själv eller någon annan.

Diskriminering som avses i denna lag är förutom direkt och indirekt diskriminering även trakasserier, vägran att göra rimliga anpassningar samt instruktioner eller befallningar att diskriminera.

Centrala begrepp

Med **jämlikhet** menas likabehandling i alla tänkbara sammanhang.

Med **jämställdhet** menas likabehandling av kvinnor och män.

Diskriminering beror ofta på kulturella eller funktionella strukturer som kan vara svåra att upptäcka. **Dold diskriminering** är en form av särbehandling som är diskret och svår att upptäcka, t.ex. uteslutning, förringande, brist på stöd och förbigående på grund av minoritetsställning.

Med **direkt diskriminering** avses situationer då en person eller en grupp utan godtagbar orsak behandlas på ett annat sätt än någon annan i samma ställning.

Det är fråga om **indirekt diskriminering** när en skenbart neutral bestämmelse eller ett neutralt förfaringsätt försätter någon i en ogynnsam ställning i förhållande till andra. Vid indirekt diskriminering är den diskriminerande parten inte alltid medveten om att han eller hon diskriminerar. Trots det är det fråga om diskriminering. Indirekt diskriminering kan också ske medvetet: en person eller grupp är medveten om sitt diskriminerande beteende eller vill bete sig diskriminerande, men den egentliga grunden för diskriminering döljs.

Också **trakasserier** är diskriminering. Trakasserier innebär att en individs eller en grups människovärde eller integritet kränks på så sätt att det uppstår en hotfull, fientlig, förnedrande, förödmjukande eller aggressiv stämning. Såväl avsiktliga trakasserier som förfaringsätt vars följd är förolämpande är förbjudna. Racistiska vitsar och bruket av skällsord i fråga om någon som hör till en sexuell minoritet är exempel på trakasserier.

Allmänt - om jämställdhet och likabehandling

Kännetecknande för ett fungerande samhälle är att dess medlemmar är jämlika och att de är villiga att delta i skötseln av gemensamma angelägenheter, i diskussioner och i beslutsprocesser. För att vår skola skall kunna fortsätta att utvecklas i en konstruktiv riktning krävs det att alla aktörer i vårt skolsamfund, lärare – studerande - övrig personal, oberoende av kön, erbjuds lika möjligheter

att odla sådana kunskaper och intressen, där man har de bästa förutsättningarna att leva upp till ovan nämnda intentioner.

Jämlikhetstanken skall gälla alla och genomsyra skolans hela verksamhet. Jämlikheten skall utgöra en vital del av skolans mål gällande fostran till aktivt medborgarskap samt hälsa och trygghet i vår inlärningsmiljö. Jämställdheten mellan könen utgör en viktig del av skolans värdegrund.

Målen - för jämställdhet och likabehandling

Målen för jämställdhet och likabehandling skall vara att :

- bland skolans lärare och studerande skapa en positiv attityd till jämställdhets- och likabehandlingsfrågor, varhelst de uppträder i vårt samhälle
- skapa en atmosfär där mångfald respekteras
- identifiera och undanröja rutiner och strukturer som ger upphov till eller upprätthåller bristande jämlikhet
- målmedvetet arbeta för att skapa en jämlik skola där alla behandlas lika genom att vi förebygger och förhindrar all form av trakasserier eller diskriminering

Åtgärder - tre steg mot en ökad jämställdhet och likabehandling

1. Jämställdhets- och likabehandlingsprinciperna skall beaktas i all verksamhet i skolan och gälla på alla nivåer – vi strävar efter att i all verksamhet främja jämställdhet och likabehandling samt förebygga diskriminering.
2. Vi integrerar ett jämställdhetsperspektiv i skolans olika läroämnen, så att våra studerande blir medvetna om och skaffar sig insikter i de samhällsstrukturer som utgör ett hot mot ett framgångsrikt jämställdhetsarbete.
3. Genom olika projekt och temadagar vill vi vidga och fördjupa våra kunskaper i jämställdhets- och likabehandlingsfrågor.

Ansvaret - för skolans jämställdhets- och likabehandlingsplan

Ansvaret för och uppföljningen av skolans jämställdhetsplan handhas av skolans rektor, som till sitt stöd har en arbetsgrupp bestående av representanter för lärarkåren, studerande samt skolans övriga personal. Jämställdhets- och likabehandlingsplanen behandlas årligen i samband med läroplansprocessen och godkänns tillsammans med den regionala och skolvisa läroplanen.

Bilaga 6 Handlingsplan mot mobbning, trakasserier, våld och diskriminering samt krisplan

Borgå Gymnasium – Handlingsplan mot mobbning, trakasserier, våld och diskriminering (GyL 40§)

Skolans mål

Skolans mål är att alla i skolan upplever en positiv arbetsmiljö. Detta tror vi att vi kan nå om alla i skolan tillsammans arbetar för trygghet och trivsel och försöker skapa en god och öppen atmosfär, där vi kan acceptera olikheter och respektera varandra jämlikt.

Mobbning, trakasserier, våld och diskriminering

Skolan har noll tolerans mot mobbning, trakasserier, våld och diskriminering. Skolans målsättning är att inget av dessa skall förekomma. Mobbing innebär att en person upprepade gånger och systematiskt blir utsatt för negativa handlingar.

Förebyggande åtgärder

- Vi respekterar varandra i varje situation
- Studerandekårsstyrelsen arbetar för studerandenas trivsel
- Skolan har en fungerande tutorverksamhet, vars syfte bl.a. är att skapa bättre samhörighet i vår skola
- Studeranderepresentanter deltar regelbundet vid behov i våra lärarmöten
- Skolans studerandehälsogrupp sammankommer regelbundet

Vi informerar

- Skolans plan gällande mobbning, trakasserier, våld och diskriminering revideras och utvärderas minst vart tredje år av studerandehälsogruppen.
- Studerande och personal informeras om planen vid läsårets början
- Planen finns på skolans hemsida

Att upptäcka, åtgärda och stöda

Alla vuxna och studerande i skolan skall reagera på tidiga tecken på att en studerande är utsatt. Ibland märks det inte utåt att den som blir utsatt mår dåligt, men det gäller då att vara observant på vad som sker inom gruppen.

- Lärare eller skolans personal upptäcker utsatthet och tar det till tals med den studerande
- Studerande anmäler om utsatthet till någon vuxen i skolan
- Studerande anmäler anonymt om utsatthet per post i kuratorns interna brevlåda
- Föräldrar meddelar om utsatthet

Misstankar om utsatthet tar vi itu med genast. Läraren eller skolans personal som fått kännedom om ärendet meddelar rektorn omedelbart.

Rektorn följer anvisningarna gällande ingripande vid mobbning, trakasserier, våld och diskriminering för rektorer, se bilagan nedan. Vid behov kopplas

kuratorn in. De berörda vårdnadshavarna meddelas om situationen om en studerande är under 18 år.

Bilaga: Ingripande vid mobbning, trakasserier, våld och diskriminering – anvisningar för rektor

- Ta reda på vad som har hänt, mellan vem, var och när.
  - Ta reda på om läraren har meddelat vårdnadshavare till parter under 18 år om upplevd eller misstänkt mobbning, trakasserier, diskriminering eller våld. Om inte, meddela vårdnadshavarna utan dröjsmål.
  - Ta reda på vilka åtgärder läraren, studerandevårdstjänsterna eller den övriga personalen har vidtagit för att utreda och få stopp för mobbningen, trakasserierna, diskrimineringen eller våldshandlingarna i enlighet med er lokala plan.
  - Kontrollera med läraren om undervisningsgruppen är trygg. Vidta åtgärder om den inte är trygg.
  - Fråga om vårdnadshavarna har tagits med i utredningen och behandlingen av fallet. Stöd den gemensamma behandlingen av ärendet tillsammans med vårdnadshavarna och delta vid behov. Målet med behandlingen är att stoppa mobbning, trakasserier, diskriminering eller våld. Kontrollera om parterna och vårdnadshavarna till studerande under 18 år har kommit överens om uppföljningen av situationen.
  - Använd vid behov själv eller instruera läraren att använda disciplinära metoder på det sätt som föreskrivs i gymnasielagen eller lagen om yrkesutbildning i enlighet med er lokala plan.
  - Om ärendet har dragit ut på tiden, är svårt eller på annat sätt kräver åtgärder av studerandevården ska du själv kontakta eller be läraren kontakta studerandevårdstjänsterna med den studerandes samtycke eller vårdnadshavarens samtycke om den studerande är under 18 år.
  - Om den som misstänks för gärningen ingår i läroanstaltens personal, följs den lokala planen och arbetsgivarens anvisningar.
  - Konsultera polisen och gör brottsanmälan vid behov
  - Konsultera socialtjänsterna och gör en barnskyddsanmälan vid behov
  - En studerande kan bli tvungen att ersätta skada som hen uppsåtligt eller av oakt-samhet har orsakat en personalmedlem eller en annan studerande.
- Vid ersättning tillämpas skadeståndslagen.

Borgå Gymnasium – Krisplan

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. VIKTIGA TELEFONNUMMER	3
2. VERKSAMHETSMODELL FÖR AKUTA KRISITUATIONER I SKOLAN	4
2.1. Krisgruppens sammanträde och arbetsfördelning	4
2.2. Informering	4
2.3. Psykosocialt stöd	4
2.4. Krisgruppens verksamhetsmodell	6
2.5. Checklista	6
3. AKUTA KRISITUATIONER	7
3.1. Dödsfall bland eleverna	7
3.2. Dödsfall i arbetsgemenskapen	7
3.3. Elev som förlorat nära anhörig	7
3.4. Uppföljning	7
4. ÖVRIGT ATT OBSERVERA	8
4.1. Hot om självmord	8
4.2. Kriser i Finland eller utomlands	8
4.3. Tillbud	8
5. MALL FÖR LÄRAREN HUR HÄNDELSEN KAN DISKUTERAS MED ELEVERNA	8
6. HUR EN KRIS PÅVERKAR MÄNNISKAN	9
BILAGA 1: INCIDENTBLANKETT OCH HANDLINGSPLAN	10
BILAGA 2: MEDDELANDE TILL HEMMEN/VÅRDNADSHAVARNA	11

VIKTIGA TELEFONNUMMER

Allmänt nödnummer (ambulans, polis, brandkår) 112
Hälsovårdscentralen, växel 520211
Östra Nylands social- och krisjour 040 517 4194
Jour för barnfamiljers socialarbete 019-5600151
Giftinformationscentralen 09 471977
Lähi Taxi 01007300
Borgå stads växel 019- 520211
Skolans krisgrupp:
Rektor Monica Johansson 040-7488664
Biträdande rektor Anna-Lena Juslin 050-3558061
Skolpsykolog Emilia Ek-Söderström 040-6811945
Hälsovårdare Katariina Westerlund 040-7652288
Skolkurator Henna Liljeström 040-1845658
Övriga medlemmar
Speciallärare Cecilia Holmberg 040-550 3017
Studiehandledare Marie-Louise Krüger-Forslund 040-4899794
Studiehandledare Sandra Haavisto 040-1319166
Kansliet Ingela Peltonen 0400-847 778
Kungsvägens arbetshälsa 019-5204693, 019-5204694
Borgå sv. domkyrkoförsamling pastorskansli 019-6611223
Kontaktuppgifter till närbelägna skolor
Lyceiparkens skola
Rektor Johannes Nygren 040-48 99 548
Biträdande rektor Pernilla Granlund 040-154 8892
Linnankosken lukio
Rektor Kaisa Leppävuori 040-834 5651
Biträdande rektor Akseli Salmi 040-193 4889
Kontaktuppgifter till utbildningsdirektör 040-8333789

VERKSAMHETSMODELL FÖR AKUTA KRISSTUATIONER I SKOLAN

Krisgruppens sammanträde och arbetsfördelning

- Skolans krisgrupp har en egen Whatsapp BOGY SHG Kris.
- Rektorn eller biträdande rektorn informeras först om vad som har hänt.
- Efter det ska informationen förmedlas till krisgruppen via Whatsapp-gruppen. Rektorn fungerar som den operativa ledaren i krissituationer (som vikarie fungerar biträdande rektorn eller någon av medlemmarna i ledningsgruppen).
- Rektorn eller biträdande rektorn informerar chefen eller delegerar informeringen till chefen till någon annan.
- Rektorn eller biträdande rektorn sammankallar skolans krisgrupp, **som tillsammans beslutar om övrig information och övriga åtgärder.**

Information

- Rektorn ansvarar för informeringen utanför skolan i kriser som berör hela läroanstalten. Rektorn utnyttjar krisgruppen i informeringen. Detta betyder inte att rektorn ansvarar för själva skrivandet utan denna uppgift kan delegeras.
- Skolans **personal får inte informera eller kommentera** ärendet till media eller vårdnadshavarna.
- Man behöver inte informera media och vårdnadshavarna omedelbart utan man kan återkomma senare. Det är alltid möjligt att överföra ansvaret för informeringen uppåt inom organisationen.
- Rektorn eller biträdande rektorn informerar chefen eller delegerar informeringen till chefen till någon annan.
- Att observera om informeringen: I vissa situationer agerar man enligt polisens anvisningar. Det finns även situationer där informeringen sker i samarbete med utbildningsdirektören (t.ex. skolhot).
- Krisgruppen hjälper rektorn i informeringen.
- Det är viktigt att skolsekreteraren känner till sina egna uppgifter i en undantagssituation. Man ska komma ihåg att informera skolsekreteraren om situationen, om hen inte hör till krisgruppen.
- Närliggande skolors och daghems rektorer informeras alltid, och de hålls informerade om situationen. Skolsekreteraren kontaktar.
- Vid behov kan närliggande skolors rektorer kallas till krisgruppens möte.
- Krisgruppen utarbetar de s.k. standardmeddelandena för olika slags mindre händelser (finns i bilagor).
- Efter krisen sammanträder krisgruppen och går igenom situationen.

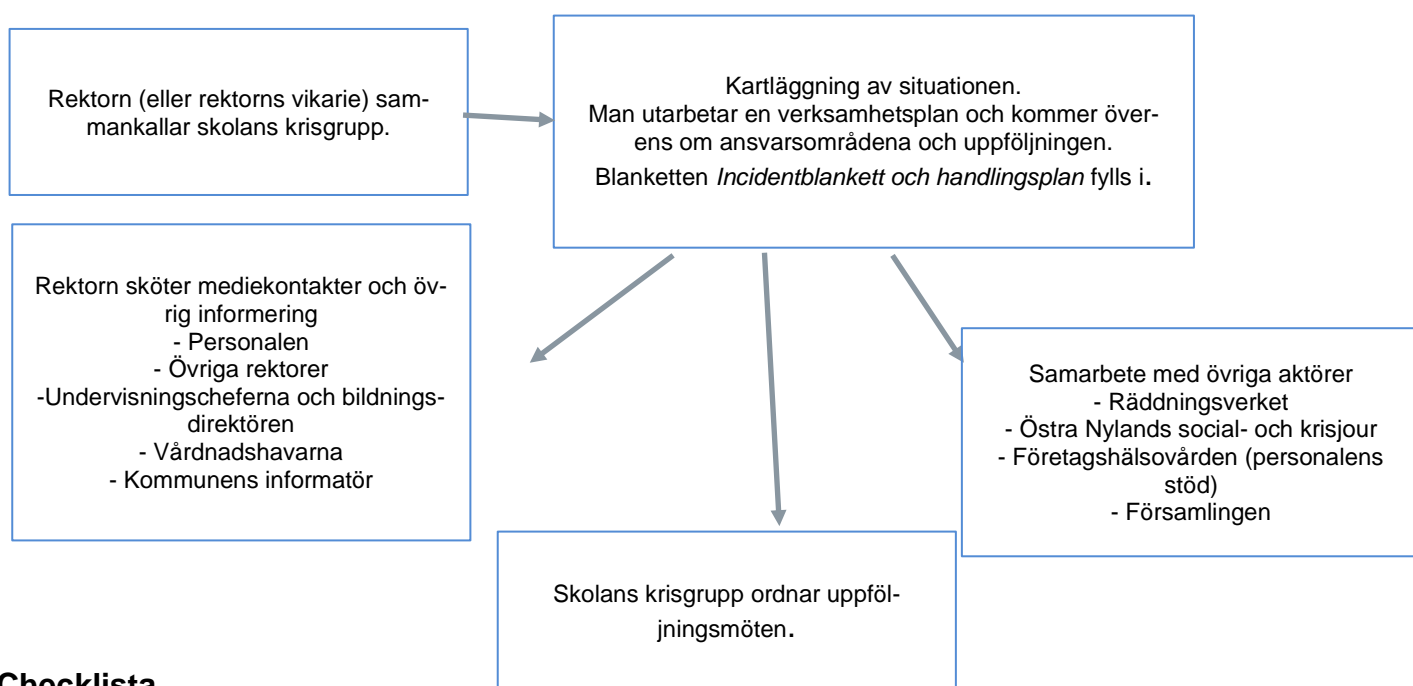
Psykosocialt stöd

- Psykologens, kuratorns och skolhälsovårdarens uppgifter i en akut krissituation
  - Rektorn informerar studerandevården om situationen.

- o Psykologen, kuratorn och skolhälsovårdaren kommer till skolan omedelbart oberoende av veckodag.
- o De är närvarande och står till förfogande i skolan.
- o De kan fungera som lärarens arbetspar i klassen.
- o De kan erbjuda stöd åt en enskild studerande i klassrummet eller individuellt.
- o De kan vara med och planera hur föräldrarna ska informeras.
- o De försäkras sig om att krisens offer har erbjudits individuellt stöd.
- Studerandevården bedömer behovet av stödsamtal och lärarna hänvisar studerande till stödtjänsterna.
- Lärarna får vid behov hjälp via företagshälsovården, som också kan erbjuda stöd för hela arbetsgemenskapen.
- En bekant lärare är i allmänhet den lämpligaste att gå igenom en krissituation tillsammans med sin egen grupp/klass, och därför är det viktigt att läraren erbjuds stöd i en stressande situation.
- I första hand erbjuds stöd för eleverna som grupp, vid behov erbjuds också individuellt stöd.

Krisgruppens verksamhetsmodell

Checklista

- Vad har hänt? Stämmer informationen? Vilka är fakta?
- Av vem har man fått informationen? Vem kan bekräfta informationen (källa)?
- Hurdant var händelseförloppet?
- Studerande som berörs av händelserna? Studiekamrater, vänner, kompisar via hobbyer, grannar, släktingar?
- Personalen som var delaktiga i situationen?
- Har man kommit överens om arbetsfördelningen inom krisgruppen?

- Vem meddelar man om händelsen? Vårdnadshavarna (alla eller en del)? Media? När?
- Har närliggande skolor informerats?
- Hur behandlas ärendet med vårdnadshavarna?
- Finns det behov att vara i kontakt med Östra Nylands social- och krisjour?
- Har man kommit överens om stödet för personalen med företagshälsovården?
- Har det ordnats psykosocialt stöd för studerandena?
- Hur följer man upp situationen för de inblandade studerandena?
- Hur försäkras kontinuiteten av det psykosociala stödet för studerandena?
- Man ska aldrig skicka de elever som har upplevt en kris hem under skoldagen om vårdnadshavarna inte hämtar dem.
- Låt eleverna ringa hem om de känner behov till det.
- Uppmuntra den elev som har genomgått krisen att återvända till skolan, rutinerna hjälper.

AKUTA KRISITUATIONER

Dödsfall bland studerande

- Kontakta de anhöriga.
- Uttryck ditt deltagande i sorgen.
- Lyssna.
- Fråga de anhöriga på vilket sätt de önskar att skolan ska informera om dödsfallet.
- Kom ihåg sekretessen.
- Berätta om skolans krisarbete.
- Om en studerande dör under lovet behandlas detta när skolan börjar.
- Flaggning, minnesstund

Dödsfall i arbetsgemenskapen

- Rektorn eller biträdande rektorn informerar kollegiet, studerandevården och personalen.
- Läraren berättar öppet och tydligt om vad som hänt för den berörda klassen och tillbringar enligt behov resten av dagen tillsammans med sin klass.
- De andra klasserna får informationen av sin lärare.
- När alla klasser har informerats, hissas flaggan på halv stång.
- Krisgruppen planerar och beslutar om hur vårdnadshavarna ska informeras.
- Fråga om och respektera de anhörigas önskemål.
- Om representanter för skolan inbjuds till begravningen behandlas detta i krisgruppen.
- Om klassen deltar: Diskutera vad som kommer att hända under begravningen. Det här är viktigt oberoende om studerande deltar i begravningen eller inte. Det är frivilligt att delta.
- På begravningsdagen eller under en annan lämplig dag hålls en minnesstund i skolan. Den avlidnas fotografi, en vit duk, ljus, minnesbok, teckningar, musikframträdanden kan ingå i minnesstunden.
- Lärarna följer med studerandes mående och hänvisar vid behov studerande till studerandevården.

Studerande som förlorat nära anhörig

- Rektorn eller biträdande rektorn informeras först.
- Fråga om och respektera de anhörigas önskemål.
- Rektorn eller biträdande rektorn sammankallar skolans krisgrupp vid behov, som beslutar om bland annat informeringen.
- En för studerande bekant lärare diskuterar med den studerande. Lyssna, var finkänslig och visa medkänsla.
- Fråga studerande om hen önskar att man i skolan eller gruppen berättar om vad som hänt.
- Berätta för studerande hur studerandevården kan hjälpa.
- Läraren/grupphandledare och klasskamraterna uttrycker sitt deltagande genom att hålla en tyst minut eller ge blommor eller liknande (om den studerande så önskar).

Uppföljning

- Läraren/grupphandledaren följer med den studerandes mående och eventuell skolfrånvaro.
- Försäkra dig om att den studerande erbjuds möjlighet att diskutera händelserna med studerandevårdspersonalen.

ÖVRIGT ATT OBSERVERA

Hot om självmord

Hot eller misstankar om självmord ska alltid tas på allvar; problem som studerande tar upp får inte förringas. Kontakta alltid studerandevården.

Kriser i Finland eller utomlands

I Finland eller utomlands kan det inträffa kriser som t.ex. pandemier, flygolyckor, skolskjutningar, terrorattacker eller naturkatastrofer. Rektorn sammankallar vid behov krisgruppen och tillsammans planerar man på vilket sätt händelserna behandlas i skolan. Lärarna uppmuntras att diskutera händelserna med de studerande och att lyssna till deras frågor. Studerande och deras vårdnadshavare informeras om studerandevårdens tjänster. Man följer med instruktioner från Utbildningsstyrelsen och andra myndigheter.

Nära på situation

Även en nära på situation kan förorsaka lika starka reaktioner som en verklig situation och ge upphov till en krisreaktion. Därför är det viktigt att följa med ifall studerande eller personal behöver diskussionshjälp eller annat stöd. Reaktioner på nära på situationer får inte undvikas eller förringas.

MODELL FÖR LÄRAREN HUR HÄNDELSEN KAN DISKUTERAS MED STUDERANDE

Diskussion med studerande eller gruppen som berörs av krisen.

- Reservera tid och lyssna.
- Om det är möjligt, be någon annan att delta i diskussionen.
- Var dig själv, du behöver inte dölja dina känslor.
- Den vuxna behöver inte var klok och ha svar på allt – det räcker att den vuxna är trygg, vågar visa sina känslor och samtidigt förmedla en känsla av att man kommer att klara av de känslor man har.
- Händelserna behandlas i lugn och ro med de studerande. Man strävar efter att förstärka trygghetskänslan.
- Eventuella diskussionsämnen:
  - Vad har verkligen hänt? Man tar reda på de fakta som finns att tillgå.
  - Hur fick du veta? Var var du, vad gjorde du just då?
  - Vad tänkte du? Man går igenom tankarna man hade när det hände eller när man fick veta.
  - Vad kände du? Det är möjligt att känslorna väcks först senare. I början upplever man kanske endast fasa och förundran, eller inga känslor alls.
  - Hur reagerade kroppen?
  - Hur kan du hjälpa dig själv/någon annan vidare?

- * Genom att prata behandlar du din upplevelse.
  - * Det är viktigt att hålla fast vid vardagsrutiner både hemma och i skolan.
  - * Det lättar att gråta.
  - * Idrott gör gott och hjälper mot spänningar.
- o Vad hände efter skoldagen? Man meddelar hemmen om att saken har behandlats i skolan och uppmuntrar till diskussion även hemma.

HUR EN KRIS PÅVERKAR MÄNNISKAN

Olika traumatiska eller uppskakande händelser, som t.ex. olycka, sjukdom, dödsfall eller våld, kan ge upphov till en krisreaktion. Också en nära på situation eller när man får veta om en uppskakande händelse kan ibland förorsaka en krisreaktion.

En kris är en följd av att någon händelse rubbar människans grundtrygghet och tilliten till att livet går vidare. En person i kris vill å ena sidan glömma händelserna och gå vidare i livet. Å andra sidan kan de traumatiska händelserna återkomma i tankarna, störa sinnesfriden, sömnen, koncentrationen m.m.

I början är följande reaktioner vanliga:

- chock, överklig känsla
- fasa, protest, kraftiga känsloreaktioner eller att man lamslås helt
- förnekelse av det skedda
- frågor om händelserna och ett behov att förstå det skedda
- sömnstörningar
- starka minnesbilder av det som hänt
- inget känns roligt, nedstämdhet
- att dra sig undan sociala situationer
- huvudvärk, illamående, svettningar, frossa, muskelspänningar
- en känsla av att man håller på att bli "galen", starka och ovanliga känsloreaktioner som man inte känner igen
- rädsla för att samma eller liknande händer på nytt
- rädsla för att bli ensam.

En person i kris kan reagera på många olika sätt. T.ex. följande reaktioner kan förekomma:

- ångest
- starka minnesbilder
- koncentrationssvårigheter
- irritation, ilska, kort stubin (man förlorar lätt tålamodet)
- sömnstörningar
- sorg, saknad, längtan
- man tar lätt illa upp, missförstånd är vanliga
- skuld känslor, självförelåtelser och skam
- svårigheter att koncentrera sig på skolarbetet.

I KRISPLANEN INGÅR BLANKETTERNA

BILAGA 1: INCIDENTBLANKETT OCH HANDLINGSPLAN

BILAGA 2: MEDDELANDE TILL HEMMEN/VÅRDNADSHAVARNA